نام و نام خانوادگی: مهندس سهیل حاج کرم

نام آزمون: ۱۲۶ تست تاریخ دهم درس یک تاریخ و تاریخ نگاری

آموزشگاه پرسا

تاریخ 1

فصل اول: تاریخ‌شناسی؛ کاوش در گذشته | درس ۱: تاریخ و تاریخ‌نگاری • تاریخ چیست؟

۱) هریک از عبارات زیر مربوط به کدام «مراحل پژوهشی تاریخی» است؟ (به‌ترتیب) متوسط- منتا- ۱۳۹۷

الف) اگر محققی از اسناد استفاده کند، باید از اصالت و جعلی نبودن آن مطمئن شود.

ب) هر پژوهش باید مسئلهٔ تازه‌ای را مورد بررسی قرار دهد و حرف و نظر جدیدی را ارائه دهد.

ج) استفاده و به کاربردن روش‌ها و مهارت‌های خاص در پژوهش

۱) تدوین پرسش‌های تحقیق - انتخاب موضوع - گزارش یافته‌های پژوهش

۲) شناسایی منابع - انتخاب موضوع - تحلیل و تفسیر اطلاعات

۳) تدوین پرسش‌های تحقیق - گردآوری و تنظیم اطلاعات - گزارش یافته‌های پژوهش

۴) شناسایی منابع - گردآوری و تنظیم اطلاعات- تحلیل و تفسیر اطلاعات

۲) با توجه به عبارت " مجموعه حوادثی که در زمان گذشته بر سر مردم ایران آمده است" با کدام یک از موارد زیر مرتبط می‌باشد؟ سخت- منتا- ۱۴۰۰

۱) تاریخ ایران

۲) علم تاریخ و روش علمی

۳) تقویم و تعیین روز و ماه و سال

۴) مجموعهٔ حوادث و رویدادهایی که یک جامعه از سر می‌گذراند.

۳) عبارت « امروزه پژوهشگران تاریخ، برای بررسی واقعهٔ مهمی مانند سقوط ساسانیان، فقط به توصیف ماجرای جنگ‌هایی که میان سپاه ساسانی و اعراب مسلمان رخ داد. اکتفا نمی‌کنند.» به کدام‌یک از ویژگی‌های تاریخ‌نگاری نوین اشاره دارد؟ سخت- منتا- ۱۳۹۷

۱) بررسی تمام جنبه‌های زندگی مردمان و جوامع گذشته

۲) بررسی زمینه‌ها، علت‌ها و نتایج حوادث تاریخی

۳) بررسی ابعاد فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی جوامع گذشته

۴) بررسی، ثبت و نقل رویدادهای گذشته

۴) کدام گزینه به‌ترتیب درستی و یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص می‌کند؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۸

الف) با تحلیل و تفسیر اطلاعات، پژوهشگر مسیر درست پژوهش را می‌یابد و به بیراهه نمی‌رود.

ب) در گزارش یافته های پژوهش، پژوهشگر همانند کارآگاهان به دنبال شواهد و مدارک برای بازسازی وقایع گذشته می‌باشد.

ج) یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناسان که نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است، حفاری می‌باشد.

د) امروزه باستان شناسان برای تاریخ گذاری و تعیین سن آثار باستانی، از روش‌های علمی پیشرفته‌تری موسوم به رادیوکربن بهره می‌برند.

۱) ص - ص - غ - غ

۲) غ - غ - ص - غ

۳) غ - ص - غ - ص

۴) ص - غ - ص - ص

۵) به‌ترتیب، منابع تحقیق تاریخ به چه دسته‌هایی تقسیم می‌شود و در کدام کتاب دینی مطالبی دربارهٔ کورش بزرگ وجود دارد و به چه دلیل در ایران باستان، تاریخ‌نگاری ضعیف بوده است و به عقیدهٔ چه کسی ایرانیان از شعور و آگاهی تاریخی بالایی برخوردار بوده‌اند؟ متوسط- ۱۳۹۸ -smart

۱) نوشتاری و غیرنوشتاری - کتاب دینی زرتشتیان - عدم علاقهٔ پادشاهان به ثبت وقایع - بقراط

۲) نوشتاری و غیرنوشتاری - کتاب دینی یهودیان - عدم علاقهٔ پادشاهان به ثبت وقایع- هرودت

۳) اصلی و فرعی - کتاب دینی زرتشتیان - مقبول‌تر بودن سنت شفاهی نسبت به سنت کتابت - بقراط

۴) اصلی و فرعی - کتاب دینی یهودیان - مقبول‌تر بودن سنت شفاهی نسبت به سنت کتابت - هرودت

۶) پژوهشگر پس از چه مرحله‌ای میزان اعتبار، دقت و صحت آن را ارزیابی می‌کند و محقق باید از کدام ویژگی اسناد مطمئن باشد؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۷

۱) پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق - داشتن اثر و فایده برای تحقیق

۲) پس از انتخاب موضوع - مرتبط با موضوع بودن مطالب جمع‌آوری شده

۳) پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق - اصالت سند و جعلی نبودن آن

۴) پس از انتخاب موضوع - جلوگیری از به بیراهه رفتن پژوهشگر

۷) پدید آمدن شیوه‌ی نوین تاریخ‌نگاری اروپا مربوط به چه دوره‌ای است و این شیوه بر چه چیزی استوار است؟ متوسط- ۱۳۹۶ -smart

۱) دوره‌ی رنسانس – ثبت و نگارش وقایع و رویدادها و عدم توجه به بررسی علل، آثار و نتایج رویدادهای تاریخی

۲) دوره‌ی قرون وسطا – بیان حوادث سیاسی و نظامی و شرح حال فرمانروایان

۳) دوره‌ی رنسانس – سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی

۴) دوره‌ی قرون وسطا – موضوعات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی

۸) تدوین خدای‌نامه‌ها در زمان ..... نمونه‌ای از ..... است و برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در ..... داشته است. متوسط- ۱۳۹۷ -smart

۱) ساسانیان - موضوع‌های تاریخی به جامانده - مصر

۲) هخامنشیان - ضبط سلسله حوادث تاریخی - یونان باستان

۳) هخامنشیان - شرح جنگ‌های یونان و ایران - مصر

۴) ساسانیان - دلبستگی ایرانیان به نگارش وقایع - یونان باستان

۹) کدام مورد صحیح نیست؟ سخت- منتا- ۱۳۹۶

۱) بیشتر مورخان دوران اسلامی به تنظیم، ثبت و نگارش وقایع می‌پرداختند.

۲) برخی از وقایع‌نویسان به‌عنوان منشی در خدمت شاهان و حاکمان بودند.

۳) در تاریخ‌نگاری قدیمی به مسائل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اهمیت می‌دادند.

۴) به دنبال تحولات فکری و علمی دورهٔ رنسانس، علم تاریخ متحول شد.

۱۰) تاریخ‌نگاری به مفهوم کامل آن از چه زمانی آغاز گردید، و لقب «پدر تاریخ» متعلق به چه کسی می‌باشد؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۶

۱) از قرن پنجم پیش از میلاد، ارسطو

۲) از قرن پنجم میلادی، هرودت

۳) از قرن پنجم میلادی، ارسطو

۴) از قرن پنجم پیش از میلاد، هرودت

۱۱) اختراع خط مربوط به چند هزار سال پیش می‌شود؟ و قدیمی‌ترین متن تاریخ کدام است؟ سخت- منتا- ۱۳۹۶

۱) ۴، سنگ‌نوشته‌ای به خط کهن مصری

۲) ۵ ، سنگ‌نوشته‌ای به خط کهن مصری

۳) ۵ ، سنگ‌نوشته‌ای به خط کهن ایرانی

۴) ۴ ، سنگ‌نوشته‌ای به خط کهن یونانی

۱۲ کتاب مروج الذهب نوشتهٔ ..... است که از کتب تاریخ‌نگاری ..... محسوب می‌شود و سنگ نوشتهٔ شاپور یکم در کعبهٔ زرتشت در ..... به شرح این پادشاه ..... می‌پردازد.

سخت- ۱۴۰۰- smart

۱) ابن‌خلدون - روایی - نقش رجب - یونانیان
۲) مسعودی - تحلیلی - نقش رستم - رومیان
۳) ابن‌خلدون - تحلیلی - نقش رستم - رومیان
۴) مسعودی - روایی - نقش رجب - یونانیان

۱۳ هدف علم تاریخ چیست و یکی از ویژگی‌های رویدادهای تاریخی چیست؟

سخت- ۱۳۹۹- smart

۱) مطالعهٔ جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جوامع در گذشته - قابل مشاهده بودن
۲) شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته - مجزا و مستقل بودن
۳) مطالعهٔ جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جوامع در گذشته - عدم رابطه علی و معلولی
۴) شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته - داشتن رابطهٔ علت و معلولی با یکدیگر

۱۴ منابع پژوهش علمی در تاریخ از چه نظر به منابع دست اول و دوم تقسیم می‌شوند و به‌ترتیب بنای تخت جمشید، منشور کورش، پایان‌نامه‌ها و سکهٔ اشکانی در کدام تقسیم‌بندی منابع پژوهش تاریخی قرار می‌گیرند؟

متوسط- منتا- ۱۳۹۹

۱) درجهٔ صحت و اعتبار - فرعی، فرعی، اصلی، فرعی
۲) درجهٔ صحت و اعتبار - فرعی، اصلی، اصلی، اصلی
۳) درجهٔ اهمیت و اعتبار - اصلی، اصلی، فرعی، اصلی
۴) درجهٔ اهمیت و اعتبار - اصلی، فرعی، فرعی، فرعی

۱۵ کدام مورد از ویژگی‌های رویدادهای تاریخی است و هدف علم تاریخ چیست و سنگ‌نوشته‌های کدام دوران باستانی ایران، نشان از توجه ایرانیان به ثبت و ضبط وقایع تاریخی دارد؟

سخت- منتا- ۱۳۹۸

۱) قابل تجربه نبودن - شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته - ساسانیان
۲) مجزا و مستقل بودن - مطالعهٔ جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جامعه‌ها در گذشته - اشکانیان
۳) تکرارناپذیر بودن - مطالعهٔ جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جامعه‌ها در گذشته - هخامنشیان
۴) قابل مشاهده نبودن - شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته - اشکانیان

۱۶ در ارتباط با مراحل پژوهش در تاریخ، کدام‌یک از گزینه‌ها با مفهوم روبه‌روی آن هم‌خوانی ندارد؟

متوسط- منتا- ۱۳۹۸

۱) مورخان برای انجام این کار، نیازمند روش‌ها و مهارت‌های خاصی هستند. ← تحلیل و تفسیر اطلاعات
۲) پژوهشگر اطلاعات مربوط به موضوع تحقیق را از منابع و اسناد تاریخی استخراج می‌کند. ← شناسایی منابع
۳) مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شود. ← تدوین پرسش‌های تحقیق
۴) مسئلهٔ تازه‌ای را مورد بررسی قرار می‌دهد و نظر جدیدی را ارائه می‌دهد. ← انتخاب موضوع

۱۷) کدام گزینه در رابطه با سؤالات زیر صحیح است؟

الف) در کدام مرحله از مراحل پژوهش در تاریخ پژوهشگر مثلاً به دنبال آن است که نویسندگان منابع چه کسانی بوده‌اند؟ متوسط- ۱۳۹۸ -smart

ب) کدام مرحله از کار باستان‌شناس نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است؟

ج) کدام آثار باستانی در ایران به‌طور تصادفی کشف شده است؟

۱) الف) تحلیل و تفسیر اطلاعات ب) حفاری ج) مردان نمکی زنجان و بیستون

۲) الف) شناسایی منابع ب) شناسایی و کشف ج) تمدن جیرفت و مقبره‌ها و نقش برجسته‌های نقش رستم

۳) الف) تحلیل و تفسیر اطلاعات ب) استخراج و تنظیم اطلاعات ج) بیستون و مقبره‌ها و نقش برجسته‌های نقش رستم

۴) الف) شناسایی منابع ب) حفاری ج) مردان نمکی زنجان و تمدن جیرفت

۱۸) با توجه به عبارت‌های زیر، به‌ترتیب کدام گزینه دربارهٔ مراحل پژوهش در تاریخ صحیح است؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۸

الف) موضوع تحقیق باید چه ویژگی‌ای داشته باشد؟

ب) مرحلهٔ دوم از مراحل پژوهش در تاریخ کدام است؟

پ) در صورتی که محقق از اسناد استفاده کند، باید از کدام مورد مطمئن شود؟

۱) مشخص کنندهٔ هدف باشد - شناسایی منابع - میزان اعتبار، دقت و صحت اسناد

۲) دارای اهمیت و اعتبار باشد - تدوین پرسش‌های تحقیق - میزان اعتبار، دقت و صحت اسناد

۳) دارای اثر و فایده باشد - تدوین پرسش‌های تحقیق - اصالت سند و جعلی نبودن

۴) تازه باشد و تکراری نباشد - شناسایی منابع - اصالت سند و جعلی نبودن

۱۹) کدام گزینه تکمیل‌کنندهٔ عبارات زیر است؟

از ویژگی‌های رویدادهای تاریخی این است که دور از دسترس‌اند و ..... نیستند و رابطهٔ علت و معلولی دارند؛ بنابراین ..... نیستند. متوسط- ۱۳۹۸ -smart

۱) مستقل - تکرارپذیر و قابل مشاهده

۲) قابل مشاهده - مجزا و مستقل

۳) غیرقابل مشاهده - تکرارپذیر و غیرقابل تجربه

۴) قابل مشاهده - تکرارناپذیر و قابل تجربه

۲۰) در کدام‌یک از مراحل پژوهش در تاریخ، هدف پژوهش مشخص می‌شود و ویژگی این مرحله چیست؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۷

۱) انتخاب موضوع - مانع شدن از به بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش

۲) انتخاب موضوع - ارزیابی میزان اعتبار، دقت و صحت منابع و اسناد

۳) تدوین پرسش‌های تحقیق - ارزیابی میزان اعتبار، دقت و صحت منابع و اسناد

۴) تدوین پرسش‌های تحقیق - مانع شدن از به بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش

۲۱ کدام‌یک از عبارت‌های زیر صحیح نمی‌باشد؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۶

۱) به دنبال تحولات فکری و علمی دورهٔ قرون وسطی که در اروپا به‌وقوع پیوست، علم تاریخ متحول شد.
۲) برخی از وقایع‌نویسان به‌عنوان منشی در خدمت شاهان و حاکمان بودند.
۳) علم تاریخ صرفاً به توصیف اقدامات فرمان‌روایان و امور سیاسی محدود نمی‌شود.
۴) علم تاریخ، زمینه‌ها، علت‌ها، نتایج و آثار گوناگون حوادث تاریخی را نیز بررسی و تجزیه و تحلیل می‌کند.

۲۲ کدام مورد جزء اساس شیوهٔ تاریخ‌نگاری نوین نمی‌باشد؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۶

۱) سنجش دقیق منابع
۲) استناد به اسناد معتبر
۳) استفاده از انواع مدارک
۴) دوری از داستان‌پردازی

۲۳ «خدای‌نامه» متعلق به کدام سلسله بوده و دلالت بر چه‌چیز دارد؟ سخت- منتا- ۱۳۹۶

۱) هخامنشیان - نگارش وقایع و ضبط سلسله حوادث تاریخی
۲) ساسانیان - علاقهٔ ایرانیان به نگارش اخبار و رویدادهای مهم
۳) هخامنشیان - ثبت رویدادهای مذهبی و دینی
۴) ساسانیان - ثبت پیروزی‌های شاهان

۲۴ از ویژگی‌های رویدادهای تاریخی..... متوسط- منتا- ۱۳۹۶

۱) قابل آزمایش هستند.
۲) قابل مشاهده هستند.
۳) مجزا و مستقل هستند.
۴) دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند.

۲۵ کدام مورد، شامل معانی مختلف تاریخ نمی‌باشد؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۶

۱) مجموعهٔ حوادث و رویدادهایی که بر فرد و جامعه گذشته است.
۲) علم و روش‌هایی که به وسیلهٔ آن، رویدادهای گذشته براساس مدارک مطالعه و تحلیل می‌شوند.
۳) تحلیل و مطالعهٔ رویدادهای گذشته بر اساس شواهد و مدارک
۴) گاهی منظور از تاریخ، تعیین روز، ماه و سال است.

۲۶ هدف علم تاریخ چیست و تألیف کدام‌یک از آثار مربوط به دورهٔ ساسانی، دلالت برعلاقهٔ ایرانیان به ثبت و نگارش اخبار و رویدادهای مهم دارد؟ سخت- ۱۴۰۰ -smart

۱) شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته - کتیبه‌ها
۲) مطالعهٔ جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جوامع در گذشته - جمع‌آوری اوستا
۳) شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته - خدای‌نامک‌ها
۴) مطالعهٔ جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جوامع در گذشته - نقش برجسته‌ها

۲۷ کدام گزینه به‌ترتیب، تکمیل‌کنندهٔ عبارات زیر است؟ متوسط- ۱۴۰۰ -smart

الف) تاریخ‌نگاری در مفهوم کامل آن از قرن ..... پیش از میلاد در ..... آغاز شد.
ب) برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق ..... و ..... تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.

۱) الف) ۴ - روم باستان - ب) علوم طبیعی و ادبیات
۲) الف) ۵ - یونان باستان - ب) ادبیات و فلسفه
۳) الف) ۵ - روم باستان - ب) فلسفه و تاریخ‌نگاری
۴) الف) ۴ - یونان باستان - ب) تاریخ‌نگاری و علوم طبیعی

۲۸ پژوهشگران تاریخ، برای مطالعه و بررسی واقعهٔ مهمی مانند سقوط ساسانیان و حملهٔ اعراب مسلمان، چه می‌کنند؟ سخت- ۱۴۰۰- smart

۱) تمام جنبه‌های زندگی مردمان ایرانی و اعراب را مطالعه می‌کنند.
۲) زمینه‌ها، علّت‌ها و نتایج این حادثهٔ تاریخی را بررسی می‌کنند.
۳) ابعاد فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی جامعهٔ آن روز را مورد ارزیابی قرار می‌دهند.
۴) به ثبت و نقل رویدادهای گذشته برای ماندگاری در تاریخ می‌پردازند.

۲۹ به‌ترتیب صحیح یا غلط بودن عبارات را بیان کنید. سخت- منتا- ۱۴۰۰

- رویدادها و تحولات تاریخی صرفاً در نتیجهٔ رفتار متقابل انسان‌ها با یکدیگر است.
- تمدن پیامد کنش‌های فردی و جمعی انسان‌هاست.
- پس از هرودت، دیگر نویسندگان رومی و سپس یونانی راه او را ادامه دادند.
- در دورهٔ رنسانس (حدود قرون ۱۳ تا ۱۷) علم تاریخ متحول شد.

۱) ص / ص / غ / ص
۲) ص / غ / غ / ص
۳) ص / ص / ص / غ
۴) غ / ص / غ / ص

۳۰ کدام‌یک از گزینه‌های زیر صحیح می‌باشد؟ متوسط- منتا- ۱۴۰۰

۱) در قدیمی‌ترین سنگ‌نوشتهٔ تاکنون کشف شده، تنها چند نام از پادشاهان مصر قدیم ذکر شده است.
۲) سالنامهٔ شاهی تکهٔ بزرگی از یک ستون سنگی یادبود به نام پالرمو در ایتالیا است.
۳) پس از اختراع خط در حدود ۵ هزار سال پیش، بلافاصله توجه انسان‌ها به ثبت و نگارش رویدادهای عصر خویش جمع شد.
۴) وجود خدای‌نامک‌ها در زمان ساسانیان و سالنامهٔ دولتی نشان‌دهندهٔ علاقهٔ ایرانیان به ثبت وقایع است.

۳۱ منظور از واژهٔ تاریخ در عبارت زیر چیست؟

«گروهی از مورخان، تاریخ ورود ناپلئون به خاک روسیه را زمان سقوط امپراتوری وی تلقی می‌کنند.» سخت- منتا- ۱۳۹۹

۱) مجموعهٔ رویدادهایی که فرد از سر گذرانده است.
۲) این واژه در زبان علمی به‌کار رفته است.
۳) به‌وسیلهٔ آن، حوادث گذشته براساس شواهد تحلیل شده است.
۴) کلمهٔ تاریخ در عبارت برای تعیین روز، ماه و سال به‌کار رفته است.

۳۲ کدام گزینه جاهای خالی عبارت‌های زیر را به‌درستی کامل می‌کند؟

الف) به‌دنبال پیشرفت‌های فکری و علمی که در دورهٔ رنسانس، حدود قرون ..... در اروپا به وقوع پیوست، شیوهٔ نوینی در تاریخ‌نگاری پدید آمد. متوسط- ۱۳۹۹- smart

ب) در مرحلهٔ ..... از مراحل پژوهش در تاریخ، محقق باید از اصالت سند و جعلی نبودن آن مطمئن شود.

پ) منشور کوروش جزء منابع ..... در پژوهش تاریخی است.

ت) بسیاری از آیات قرآن، ..... را منبع معتبر کسب شناخت و تفکر معرفی می‌کند.

ث) آگاهی افراد جامعه از گذشتهٔ مشترکشان باعث ..... می‌شود.

۱) ۱۴ تا ۱۸ م - گردآوری و تنظیم اطلاعات - فرعی - تاریخ - همبستگی آنان در برابر حوادث
۲) ۱۳ تا ۱۷ م - گردآوری و تنظیم اطلاعات- دست دوم - انسان - حفظ هویت آنان
۳) ۱۴ تا ۱۸ م - شناسایی منابع - اصلی - انسان - حفظ میراث فرهنگی به وسیلهٔ آنان
۴) ۱۳ تا ۱۷ م - شناسایی منابع- دست اول - تاریخ - خودآگاهی و یگانگی بیش‌تر آنان

۳۳) به‌ترتیب چه تعداد از عبارت‌های زیر مربوط به مرحلهٔ سوم و پنجم پژوهش در تاریخ است؟ متوسط- ۱۳۹۹ -smart

الف) اگر محققی از اسناد استفاده کند، باید از اصالت سند و جعلی نبودن آن مطمئن شود.

ب) پژوهشگر، اطلاعات مربوط به موضوع تحقیق را از منابع و اسناد تاریخی استخراج و سپس دسته‌بندی می‌کند.

ج) در پژوهش‌های تاریخی، اغلب از زمینه‌ها، علت‌ها، آثار و نتایج رویدادها و یا نقش افراد و گروه‌های درگیر آن رویدادها پرسش می‌شود.

د) تحلیل و تفسیر رویدادهای تاریخی کار ساده‌ای نیست و مورخان برای انجام این کار، نیازمند روش‌ها و مهارت‌های خاصی هستند.

هـ) کار مورخان در این مرحله شباهت بسیاری به کار کارآگاهان پلیس دارد.

۱) یک - دو ۲) دو - یک ۳) سه - یک ۴) دو - سه

۳۴) به‌ترتیب در کدام مرحله از مراحل پژوهش در تاریخ «هدف پژوهش» مشخص می‌شود و در کدام مرحله، پژوهشگر باید «حرف و نظر جدیدی» را ارائه دهد؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۹

۱) انتخاب موضوع (مرحلهٔ ۲) / تدوین پرسش‌های تحقیق (مرحلهٔ ۱)

۲) تدوین پرسش‌های تحقیق (مرحلهٔ ۱) / انتخاب موضوع (مرحلهٔ ۲)

۳) تدوین پرسش‌های تحقیق (مرحلهٔ ۲) / انتخای موضوع (مرحلهٔ ۱)

۴) انتخاب موضوع (مرحلهٔ ۱) / تدوین پرسش‌های تحقیق (مرحلهٔ ۲)

۳۵) به‌ترتیب کدام گزینه بیانگر پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟ متوسط- ۱۳۹۹ -smart

الف) کدام‌یک از تصاویر زیر مربوط به دورهٔ اشکانی است؟

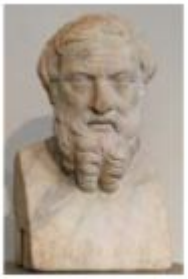

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

ب) کدام مورد بیانگر ویژگی‌های رویدادهای تاریخی است؟

ج) برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق کدام علوم، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است؟

۱) الف) (۲) ب) دور از دسترس‌اند، تکرارناپذیرند، مجزا و مستقل نیستند. ج) ادبیات و فلسفه

۲) الف) (۱) ب) انسان‌ها در آن نقش محوری دارند، مجزا و مستقل هستند، تکرارناپذیرند ج) باستان‌شناسی و جغرافیا

۳) الف) (۳) ب) دور از دسترس‌اند، تکرارناپذیرند، مجزا و مستقل نیستند ج) ادبیات و فلسفه

۴) الف) (۲) ب) انسان‌ها در آن نقش محوری دارند، مجزا و مستقل هستند، تکرارناپذیرند ج) باستان‌شناسی و جغرافیا

۳۶) صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر به‌ترتیب در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۹

الف) نویسندگان منابع دست اول، شرح ماجرا را از شاهدان واقعه شنیده‌اند.

ب) جست‌وجوی شواهد و مدارک تاریخی و تحلیل و تفسیر علت‌ها، آثار ونتایج رویدادها، قوهٔ درک و مهارت اندیشه‌ورزی را افزایش می‌دهد.

پ) بناها، ابزارها و سنگ‌نگاره‌ها جزء منابع دست دوم محسوب می‌شوند.

ت) کار مورخان شباهت زیادی به کار جغرافی‌دانان دارد.

ث)منظور از واژهٔ تاریخ در جمله «کتاب *تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران* اثری از دکتر ولایتی است» علم و روش علمی است که به‌وسیلهٔ آن رویدادهای گذشته براساس شواهد و مدارک مطالعه و تحلیل می‌شوند.

۱) ص - غ - ص - غ - غ
۲) غ -غ - ص - غ - ص
۳) ص - ص - غ- غ - ص
۴) غ - ص - غ - ص - غ

۳۷) به اعتقاد پژوهشگران رواج و رونق کدام علوم تأثیر مهمی بر شکوفایی و گشترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۸

۱) فلسفه و نجوم
۲) ادبیات و جغرافیا
۳) ادبیات و فلسفه
۴) جغرافیا و نجوم

۳۸) یکی از نمونه‌های تاریخ‌نگاری براساس ..... کتاب ..... نوشتهٔ ..... است که جزو تاریخ‌نگاری ..... نیز محسوب می‌گردد. سخت- ۱۳۹۸ -smart

۱) موضوع‌محوری - مروج‌الذهب - مسعودی - تحلیلی
۲) سال‌شماری - تجارب‌الامم - ابوعلی مسکویه - روایی
۳) موضوع‌محوری - تجارب الامم - ابوعلی مسکویه - تحلیلی
۴) سال‌شماری - مروج‌الذهب - مسعودی - روایی

۳۹) کدام مورد از فواید و کارکردهای مطالعهٔ تاریخ نیست؟ متوسط- ۱۳۹۸ -smart

۱) منبع شناخت و تفکر
۲) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده
۳) تحلیل و تفسیر اطلاعات سایر علوم
۴) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملّی

۴۰) صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر به‌ترتیب در کدام گزینه به‌درستی مشخص شده است؟ سخت- منتا- ۱۳۹۸

الف) در رابطه با تدوین پرسش‌های تحقیق، محقق باید موضوعی را برگزیند که منابع و اطلاعات کافی در مورد آن موجود باشد.

ب) در مرحلهٔ انتخاب موضوع، پژوهشگر پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق، میزان اعتبار، دقت و صحت آن‌ها را ارزیابی می‌کند.

پ) در مرحلهٔ گردآوری و تنظیم اطلاعات، پژوهشگر اطلاعات مربوط به موضوع تحقیق را از منابع و اسناد تاریخی تنظیم، دسته‌بندی و سپس استخراج می‌نماید.

ت) در مرحلهٔ تحلیل و تفسیر اطلاعات، مورّخان نیازمند روش‌ها و مهارت‌های خاصی هستند.

ث) در مرحلهٔ گزارش یافته‌های پژوهش، در واقع کار مورّخان شباهت بسیاری به کار کارآگاهان پلیس دارد.

۱) غ - غ - غ - ص -غ
۲) ص - ص - غ - غ - ص
۳) غ - غ - ص - غ - ص
۴) ص - غ - غ - ص - غ

۴۱ نخستین پرسش‌هایی که برای تاریخ‌نگاران مطرح می‌شود، چیست و کدام گزینه بیانگر تصویر روبه‌رو است؟

متوسط- منتا- ۱۳۹۸

۱) مورّخان چگونه و با استفاده از چه منابعی تاریخ را می‌نویسند - سنگ‌نوشته‌ای که به‌طور اتفاقی توسط سربازان فرانسوی در زمان اشغال مصر توسط ناپلئون کشف شد.

۲) رویدادهای تاریخی در چه زمانی و کجا رخ داده‌اند - سالنامهٔ شاهی که مربوط به پادشاهی کهن مصر است.

۳) مورّخان چگونه و با استفاده از چه منابعی تاریخ را می‌نویسند - سالنامهٔ شاهی که قدیمی‌ترین متن تاریخی به خط کهن مصری است.

۴) رویدادهای تاریخی در چه زمانی و کجا رخ داده‌اند - سنگ‌نوشته‌ای که به‌طور اتفاقی توسط سربازان فرانسوی در زمان اشغال مصر توسط ناپلئون کشف شد.

۴۲ بخش عمدهٔ مطالب کتاب تاریخ هرودت به شرح جنگ‌های ..... اختصاص دارد و پس از هرودت، نویسندگان ..... و سپس ..... راهی را که او آغازکنندهٔ آن بود، ادامه دادند و فنّ تاریخ‌نویسی را تکامل بخشیدند.

متوسط- منتا- ۱۳۹۸

۱) روم و ایران - رومی - یونانی
۲) روم و ایران - یونانی - رومی
۳) یونان و ایران - رومی - یونانی
۴) یونان و ایران - یونانی - رومی

۴۳ کدام گزینه به ترتیب بیانگر ویژگی تاریخ‌نگاری نوین و تاریخ‌نگاری‌های قبلی می‌باشد؟

سخت- منتا- ۱۳۹۸

۱) در پژوهش‌های نوین تاریخی، تمام جنبه‌های زندگی مردمان و جوامع گذشته مورد بررسی و مطالعه قرار می‌گیرد - در آن دوران مورخان اغلب به تنظیم، ثبت و نگارش وقایع می‌پرداختند و توجه زیادی به بررسی علل، آثار و نتایج رویدادهای تاریخی داشتند.

۲) علم تاریخ صرفاً به ثبت و نقل رویدادهای گذشته بسنده نمی‌کند، بلکه زمینه‌ها، علت‌ها، نتایج و آثار گوناگون حوادث تاریخی را نیز بررسی و تجزیه و تحلیل می‌نماید - بعضی از مورخان درباری به اسناد و مدارک دولتی دسترسی داشتند و می‌توانستند از آن‌ها برای ثبت و نگارش رویدادها استفاده کنند.

۳) در شیوهٔ نوین تاریخ نگاری، برای مثال برای بررسی واقعهٔ مهمی مانند سقوط ساسانیان، فقط به توصیف ماجرای جنگ‌هایی که میان سپاه ساسانی و اعراب مسلمان رخ داد، اکتفا می‌کنند - برخی از وقایع‌نویسان به‌عنوان منشی در خدمت شاهان و حاکمان بودند.

۴) در پژوهش‌های نوین تاریخی، تمام جنبه‌های زندگی مردمان و جوامع گذشته مورد بررسی و مطالعه قرار می‌گیرد - عمدهٔ تمرکز مورخان در آن دوران بر بیان حوادث سیاسی و اجتماعی و شرح حال مردم بود و به موضوع‌های نظامی و اقتصادی اهمیتی نمی‌دادند.

۴۴ به گفتهٔ شهید مطهری «از نظر قرآن، تاریخ بشر و تحولات آن بر طبق ..... صورت می گیرد» و قرآن تاریخ را به عنوان یک منبع معتبر برای ..... معرفی می‌کند و علم تاریخ می‌تواند ما را در ..... درست اوضاع و شرایط کنونی جامعهٔ خویش و سایر جوامع و نیز ترسیم افق آینده، کمک کند.

سخت- منتا- ۱۳۹۸

۱) موفقیت‌ها و شکست‌ها - تفسیر علت‌ها، آثار و نتایج رویدادهای تاریخی - ارزیابی و شناخت
۲) یک سلسله سنن و نوامیس - کسب شناخت و تفکر - ارزیابی و شناخت
۳) موفقیت‌ها و شکست‌ها - کسب شناخت و تفکر - بازسازی و تفسیر
۴) یک سلسله سنن و نوامیس - تفسیر علت‌ها، آثار و نتایج رویدادهای تاریخی - بازسازی و تفسیر

۴۵ کدام گزینه تکمیل‌کنندهٔ عبارت زیر است؟

حوادثی چون حملهٔ اسکندر مقدونی و تهاجم مغولان، به‌دلیل اتکاء نیاکان ما به ..... و دلبستگی به ..... نتوانست مانع فروپاشی جامعه و فرهنگ ایرانی شود و در نتیجهٔ نیاز به زمان‌سنجی بود که بشر موفق شد ابزارهایی مانند ساعت‌های آفتابی، آبی و شنی و هم‌چنین وسیلهٔ پیچیده‌تری مثل ..... اختراع نماید.

متوسط- ۱۳۹۸ -smart

۱) میراث فرهنگی - موجودیت و هویت - تقویم
۲) آگاهی تاریخی به گذشتهٔ خود - زبان و فرهنگ ایرانی - اسطرلاب
۳) حس میهن‌دوستی - هویت ملی و کیستی خود - گاه‌شماری
۴) خودآگاهی - میراث فرهنگی و هویت - اسطرلاب

۴۶ واژهٔ تاریخ در عبارت «تاریخ را باید به شیوهٔ علمی و روشمند نوشت» چه معنایی دارد و قدیمی‌ترین متن تاریخی‌ای که تاکنون کشف شده است، مربوط به کدام تمدن است و به عقیدهٔ برخی پژوهشگران رونق و رواج چه علومی تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است؟

متوسط- منتا- ۱۳۹۸

۱) مجموعهٔ حوادث و رویدادهایی است که یک فرد یا یک جامعه از سر گذرانده است - بین‌النهرین - ریاضیات و نجوم
۲) مجموعهٔ حوادث و رویدادهایی است که یک فرد یا یک جامعه از سر گذرانده است - مصر - ریاضیات و نجوم
۳) علم و روش‌های علمی است که به وسیلهٔ آن، رویدادهای گذشته براساس شواهد و مدارک مطالعه و تحلیل می‌شوند - مصر - ادبیات و فلسفه
۴) علم و روش‌های علمی است که به وسیلهٔ آن، رویدادهای گذشته براساس شواهد و مدارک مطالعه و تحلیل می‌شوند - بین‌النهرین - ادبیات و فلسفه

۴۷ سکهٔ زیر مربوط به کدام سلسله از حکومت‌های حاکم بر ایران بوده است و منشور کورش از نظر درجهٔ اهمیت و اعتبار جزء منابع ..... محسوب می‌شود که در حال حاضر درموزهٔ شهر ..... نگهداری می‌شود.

متوسط- ۱۳۹۸ -smart

۱) ساسانیان - دست اول - بریتانیا در لندن
۲) اشکانیان - اصلی - بریتانیا در لندن
۳) ساسانیان - فرعی - پالرمو در ایتالیا
۴) اشکانیان - دست اول - پالرمو در ایتالیا

۴۸ کدام گزینه پاسخ صحیح سؤال‌های زیر است؟ (به‌ترتیب)

متوسط- منتا- ۱۳۹۷

الف) در کدام گاه‌شماری برای رفع اختلاف زمانی، هر سه سال، یک ماه، به سال می‌افزودند؟
ب) مبدأ کدام گاه‌شماری به تخت نشستن هر پادشاه است و ماه‌ها و روزهای هر ماه چگونه نامگذاری شده بود؟
پ) شیوهٔ تاریخ‌نگاری نوین بر چه اساسی بود؟

۱) قمری، خورشیدی- گاه‌شماری جلالی، با اسامی حیوانات- ثبت و ضبط حوادث تاریخی، شرح زندگانی شاهان و امور سیاسی و نظامی
۲) هجری، قمری- گاه‌شماری بابلی، با اسامی حیوانات- سنجش دقیق منابع، توجه به تاریخ‌شناسی و توصیف شرح زندگانی شاهان
۳) خورشیدی، قمری- گاه‌شماری اوستایی، با اسامی ایزدان و فرشتگان- سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی
۴) اوستایی- گاهشماری اوستایی، با اسامی ایزدان و فرشتگان- تمرکز بر بیان حوادث سیاسی، نظامی و مسافرت‌ها

۴۹ به‌ترتیب کدام گزینه از ویژگی‌های مرحلهٔ دوم و پنجم مراحل پژوهش در تاریخ است و منابع پژوهش تاریخی از چه نظر به دو دستهٔ فرعی یا اصلی تقسیم می‌شوند؟ سخت- منتا- ۱۳۹۷

۱) دارای اعتبار، دقت و صحت است - سنجش اصالت و اعتبار - درجهٔ دقت و صحت
۲) بررسی گرایش‌های دینی و سیاسی - سنجش اعتبار و دقت - درجهٔ اهمیت و اعتبار
۳) هدایت پژوهشگر به مسیر درست پژوهش - این مرحله به دلیل پیچیدگی و دشواری نیازمند مهارت و روش‌های خاصی است - درجهٔ اهمیت و اعتبار
۴) مانع‌شدن از بی‌اثر و بی فایده بودن پژوهش - شبیه کاراگاهان پلیس است - درجهٔ دقت و صحت

۵۰ کدام مرحله از مراحل پژوهش مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شود و در کدام مرحله پژوهشگر اطلاعات مربوط به موضوع تحقیق را از منابع و اسناد تاریخی استخراج و سپس تنظیم و دسته‌بندی می‌نماید؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۷

۱) انتخاب موضوع - تدوین پرسش‌های تحقیق
۲) گردآوری و تنظیم اطلاعات - شناسایی منابع
۳) شناسایی منابع - انتخاب موضوع
۴) تدوین پرسش‌های تحقیق - گردآوری و تنظیم اطلاعات

۵۱ کدام یک از عبارت‌های زیر با مفهوم روبروی آن هم‌خوانی ندارد؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۷

۱) مورخان اغلب به تنظیم، ثبت و نگارش وقایع می‌پرداختند. (وقایع‌نگاری)
۲) تمرکز مورخان بر بیان حوادث سیاسی، نظامی و شرح حال فرمانروایان بود. (وقایع‌نگاری)
۳) مورخان زمینه‌ها، علت‌ها، نتایج و آثار گوناگون حوادث تاریخی را بررسی و تجزیه و تحلیل می‌کردند. (تاریخ‌نگاری نوین)
۴) مورخان در پژوهش‌های تاریخی، تمام جنبه‌های زندگی مردمان و جوامع گذشته را مورد بررسی و مطالعه قرار می‌دهند. (وقایع‌نگاری)

۵۲ تصویر زیر سکه‌ی کدام دوران را نشان می‌دهد و جزء کدام دسته از منابع پژوهشی تاریخی به حساب می‌آید؟ متوسط- smart- ۱۳۹۶

۱) هخامنشی – دست دوم
۲) اشکانی – دست اول
۳) هخامنشی – اصلی
۴) اشکانی – فرعی

۵۳ «ایجاد تحول توسط شخصیت‌های مهم تاریخی» و «دعوت قرآن به مطالعه سرگذشت اقوام گذشته» به ترتیب مربوط به کدام یک از فواید و کارکردهای مطالعه‌ی تاریخ است؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۶

۱) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی - بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده
۲) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده - منبع شناخت و تفکر
۳) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی - منبع شناخت و تفکر
۴) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده - تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی

۵۴ سنگ پالرمو، مربوط به تاریخ کدام کشور باستانی است و درکجا نگاهداری می‌شود؟ سخت- منتا- ۱۳۹۶

۱) تاریخ کهن چین، پکن
۲) پادشاهی کهن مصر، ایتالیا
۳) پیشینه‌ی تاریخی یونان، پاریس
۴) پادشاهی روم باستان، اسپانیا

۵۵ مورخان چگونه به بازسازی زندگی مردمان و جوامع پیشین می‌پردازند؟ متوسط- ۱۳۹۶ -smart

۱) با شناخت انسان‌ها و جوامع گذشته
۲) با طرح پرسش، گردآوری اطلاعات و جست‌وجوی شواهد و مدارک
۳) با عبرت‌گیری از سرنوشت اقوام و مردم گذشته
۴) با درک بهتر و دقیق‌تر جایگاه و هویت خود

۵۶ تاریخ چگونه به فهم زمان حال و درک مسائل پیش روی انسان‌ها و جوامع کمک می‌کند؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۶

۱) با ثبت و نگارش و تنظیم وقایع و استفاده از یافته‌های علوم و فنون مختلف مانند جامعه‌شناسی و زبان‌شناسی
۲) با ارزیابی و شناخت درست اوضاع و شرایط کنونی جامعه خویش و سایر جوامع و ترسیم افق آینده
۳) با شناخت گذشته و بررسی زندگی مردمان در زمان و مکان‌های دیگر و درک درست از هویت خود
۴) با استناد به مدارک و اسناد معتبر و دوری از داستان‌پردازی

۵۷ به ترتیب عبارت‌های زیر مربوط به کدام‌یک از مراحل پژوهش در تاریخ است؟ متوسط- ۱۳۹۶ -smart

«میزان دقت، صحت و اعتبار در این مرحله سنجیده می‌شود.»، «اطلاعات مربوط به موضوع تحقیق از منابع و اسناد تاریخی استخراج و سپس تنظیم و دسته‌بندی می‌شود.»

۱) تدوین پرسش‌های تحقیق – گردآوری و تنظیم اطلاعات
۲) شناسایی منابع – انتخاب موضوع
۳) شناسایی منابع – گردآوری و تنظیم اطلاعات
۴) تدوین پرسش‌های تحقیق – انتخاب موضوع

۵۸ به ترتیب «مشخص شدن هدف پژوهش و ایجاد مانع از به بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش» مربوط به کدام مرحله از پژوهش در تاریخ می‌شود؟ متوسط- ۱۳۹۶ -smart

۱) انتخاب موضوع – شناسایی منابع
۲) تدوین پرسش‌های تحقیق – شناسایی موضوع
۳) شناسایی منابع – انتخاب موضوع
۴) تدوین پرسش‌های تحقیق – تدوین پرسش‌های تحقیق

۵۹ انسان در تاریخ چه نقشی دارد؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۶

۱) نقش محوری و اساسی در تاریخ دارد.
۲) کنترل‌کننده حوادث تاریخی است.
۳) ثبت‌کننده حوادث تاریخی است.
۴) نابودکننده حوادث تاریخی.

۶۰ تاریخ‌نگاری نوین دارای ویژگی‌هایی است که آن را از تاریخ‌نویسی و وقایع‌نگاری‌های قبلی متمایز می‌سازد، کدام مورد از این ویژگی‌ها نادرست است؟ متوسط- ۱۴۰۰ -smart

۱) در این نوع تاریخ‌نویسی تمام جنبه‌های زندگی مردمان و جوامع گذشته مورد بررسی و مطالعه قرار می‌گیرد.
۲) در این سبک، زمینه‌ها، علت‌ها، نتایج و آثار گوناگون حوادث تاریخی مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.
۳) در این سبک از یافته‌های علوم و فنون مختلف، مانند باستان‌شناسی، جامعه‌شناسی، فلسفه، جغرافیای اقتصادی، زبان‌شناسی و گاه‌شماری استفاده می‌شود.
۴) اساس این شیوهٔ تاریخ‌نویسی بر سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و بررسی داستان‌پردازی می‌باشد.

۶۱ هر کدام از عبارت‌های زیر مربوط به کدام‌یک از فواید و کارکردهای مطالعهٔ تاریخ است؟ سخت- ۱۳۹۹ -smart

الف) آگاهی افراد یک جامعه از گذشتهٔ مشترکشان باعث خودآگاهی و یگانگی بیشتر آنان می‌شود.

ب) مطالعهٔ تاریخ به ما کمک می‌کند تا بفهمیم که فرهنگ‌ها و جوامع بشری چگونه و تحت تأثیر چه عوامل و شرایطی به‌وجود آمده و پیشرفت کرده‌اند.

پ) جست‌وجوی شواهد و مدارک تاریخی و تحلیل و تفسیر علت‌ها و آثار و نتایج رویدادها، قوهٔ درک و مهارت اندیشه‌ورزی را افزایش می‌دهد.

ت) نتایج و تأثیرات برخی از حوادث عظیم تاریخی فقط به زمان وقوع این حوادث محدود نبوده و دوران پس از آن را نیز متأثر کرده است.

۱) منبع شناخت و تفکر - تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی - بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده - منبع شناخت و تفکر

۲) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی - منبع شناخت و تفکر - بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده - منبع شناخت و تفکر

۳) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی - بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده - منبع شناخت و تفکر - بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده

۴) منبع شناخت و تفکر- تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی - تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی - بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده

۶۲ کدام گزینه به‌ترتیب پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟ متوسط- ۱۳۹۹ -smart

الف) چگونه علم تاریخ به ما در ارزیابی و شناخت درست اوضاع و شرایط کنونی جامعهٔ خویش و سایر جوامع و نیز ترسیم افق آینده کمک می‌کند؟

مطالعهٔ تاریخ به ما کمک می‌کند تا .....

ب) «دعوت قرآن به مطالعهٔ سرگذشت اقوام گذشته» و «ایجاد تحول توسط شخصیت‌های مهم تاریخی» به‌ترتیب مربوط به کدام‌یک از فواید و کارکردهای مطالعهٔ تاریخ است؟

۱) الف) بفهمیم که فرهنگ‌ها و جوامع بشری چگونه و تحت تأثیر چه عوامل و شرایطی پیشرفت کرده و به وضعیت امروزی رسیده‌اند. ب) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده - منبع شناخت و تفکر

۲) الف) درک درستی از هویت و کیستی خود پیدا کنیم و بدانیم که بوده‌ایم و چگونه به این جایگاه رسیده‌ایم. ب) منبع شناخت و تفکر - بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده

۳) الف) بفهمیم که فرهنگ و جوامع بشری چگونه و تحت تأثیر چه عوامل و شرایطی به‌وجود آمده، پیشرفت کرده و به وضعیت امروزی رسیده‌اند. ب) منبع شناخت و تفکر - بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده

۴) الف) قوهٔ شناخت و تفکر خود را تقویت و پرورش دهیم. ب) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی - بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده

۶۳ کدام گزینه درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را به‌ترتیب مشخص می‌کند؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۹

الف) نمونه‌ای از علاقهٔ ایرانیان به ثبت و نگارش اخبار و رویدادهای مهم، تدوین خدای‌نامه‌ها در زمان هخامنشیان است.

ب) تاریخ‌نگاری در مفهوم کامل آن از قرن پنجم پیش از میلاد در یونان باستان و با ظهور مورخ بزرگی مانند هرودت که «پدر تاریخ» لقب گرفت، آغاز شد.

پ) اساس شیوهٔ تاریخ‌نگاری نوین بر سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و تمرکز بر بیان حوادث سیاسی و نظامی بود.

ت) در تاریخ‌نگاری نوین، به مسائل و موضوعات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اهمیتی داده نمی‌شود.

۱) درست - درست - نادرست - نادرست

۲) نادرست - درست - نادرست - نادرست

۳) نادرست - نادرست - درست - درست

۴) درست - نادرست - درست - درست

۶۴ کدام گزینه به‌ترتیب تکمیل کنندهٔ هریک از عبارت‌های زیر است؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۹

الف) اساس شیوهٔ تاریخ‌نگاری نوین بر ..... و ..... بود.

ب) کهن‌ترین و کامل‌ترین اثر تاریخی به‌جا مانده از عصر باستان ..... است که بخش عمدهٔ مطالب آن به شرح جنگ‌های ..... اختصاص دارد.

ج) سنگ پالرمو مربوط به تاریخ ..... است و در موزهٔ کشور ..... نگهداری می‌شود.

۱) الف) سنجش دقیق منابع، توجه به تاریخ‌شناسی و توصیف زندگانی شاهان ب) خدای‌نامه‌ها، یونان و ایران ج) پادشاهی روم باستان، ایتالیا

۲) الف) سنجش دقیق منابع، استناد به مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی ب) تاریخ هرودت، یونان و ایران ج) پادشاهی کهن مصر، ایتالیا

۳) الف) ثبت و ضبط حوادث تاریخی، شرح زندگانی پادشاهان و امور سیاسی و نظامی ب) تاریخ هرودت، یونان و مصر ج) تاریخ یونان، مصر

۴) الف) سنجش دقیق منابع، استناد به مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی ب) خدای‌نامه‌ها، ایران و روم ج) پادشاهی کهن مصر، مصر

۶۵ کدام گزینه به‌ترتیب پاسخ صحیح هر یک از سؤالات زیر است؟ متوسط- ۱۳۹۹ -smart

الف) نتایج و تأثیرات کدام‌یک از رویدادهای تاریخی فقط به زمان وقوع حادثه محدود نبوده است و این مورد مربوط به کدام‌یک از فواید و کارکردهای مطالعهٔ تاریخ است؟

ب) نیاکان ما به اتکای چه چیزی توانسته‌اند در برابر حوادث عظیمی همچون حملهٔ اسکندر مقدونی دوام بیاورند و مانع فروپاشی جامعه و فرهنگ ایرانی شوند؟

پ) تصویر روبه‌رو متعلق به چه دوره‌ای است؟

۱) نهضت رنسانس، بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده - درک درست از هویت و کیستی خود - اشکانیان

۲) جنگ‌های صلیبی، بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده - آگاهی تاریخی و دلبستگی به زبان و فرهنگ خویش - ساسانیان

۳) انقلاب‌های بزرگ معاصر، تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی - درک درست از هویت و کیستی خود - اشکانیان

۴) تأسیس سلسلهٔ هخامنشیان، تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی - آگاهی تاریخی و دلبستگی به زبان و فرهنگ خویش - ساسانیان

۶۶ کدام گزینه به‌ترتیب پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟ سخت- منتا- ۱۳۹۹

الف) دامنهٔ شناخت و آگاهی تاریخی به چه مواردی کمک می‌کند؟

ب) شناخت گذشته و بررسی زندگی مردم در زمان‌ها و مکان‌های دیگر چه کمکی به ما می‌کند؟

ج) کدام مورد منبع و گنجینهٔ ارزشمندی برای تقویت و پرورش قوهٔ شناخت و تفکر به حساب می‌آید؟

۱) الف) به حفظ هویت و شناخت ملی خویش - ب) درک درستی از هویت و کیستی خود پیدا کنیم و بدانیم که چگونه به جایگاهی که هم‌اکنون هستیم، رسیده ایم. - ج) ارزش‌ها و اهمیت میراث فرهنگی گذشته‌ها

۲) الف) به درک زمان حال و ترسیم مسیر آینده - ب) درک درستی از هویت و کیستی خود پیدا کنیم و بدانیم که چگونه به جایگاهی که هم‌اکنون هستیم، رسیده‌ایم. ج) مطالعهٔ سرگذشت انسان‌ها و جوامع گذشته

۳) الف) به درک زمان حال و ترسیم مسیر آینده - ب) بفهمیم که فرهنگ‌ها و جوامع بشری چگونه و تحت تأثیر چه عواملی و چه شرایطی به وجود آمده‌اند. - ج) ارزش‌ها واهمیت میراث فرهنگی گذشتهٔ ما

۴) الف) به حفظ هویت و شناخت ملی خویش - ب) بفهمیم که فرهنگ‌ها و جوامع بشری چگونه و تحت تأثیر چه عواملی و چه شرایطی به وجود آمده‌اند. - ج) مطالعهٔ سرگذشت انسان‌ها و جوامع گذشته

۶۷ هرودت (مورخ مشهور یونانی) به‌منظور نگارش کتاب تاریخ خود به کجا سفر کرد و ابن‌خلدون در بخشی از مقدمهٔ کتاب *العبر* به چه موضوعی پرداخته است و دانشی که به مطالعهٔ مناطق و سرزمین‌های مختلف در گذشته می‌پردازد، چه نام دارد و اهمیت یافتن نفشه در مطالعهٔ تاریخ از پیامدهای چیست؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۹

۱) فینیقیه - تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ - جغرافیای تاریخی - ارتباط جغرافیا و تاریخ

۲) بین‌النهرین - تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ - تاریخ جغرافیایی - ارتباط جغرافیا و تاریخ

۳) فنیقیه - تأثیر تاریخ بر جغرافیا و اقلیم - جغرافیای تاریخی - تأثیر مکان بر رویدادهای تاریخی

۴) بین‌النهرین - تأثیر تاریخ بر جغرافیا و اقلیم - تاریخ جغرافیایی- تأثیر مکان بر رویدادهای تاریخی

۶۸ هر یک از عبارت‌های زیر به‌ترتیب مربوط به کدام مرحله از مراحل پژوهش در تاریخ است؟ متوسط- ۱۳۹۹- smart

الف) هر پژوهش باید مسئلهٔ تازه‌ای را بررسی کند و نظر جدید را ارائه دهد.

ب) مورخان برای انجام این مرحله، نیازمند روش‌ها و مهارت‌های خاصی هستند.

پ) این مرحله مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شود.

ت) بررسی گرایش‌های دینی، سیاسی یا اجتماعی نویسندگان منابع در این مرحله قرار می‌گیرد.

۱) شناسایی منابع - گردآوری و تنظیم اطلاعات - گزارش یافته‌های پژوهش - گردآوری و تنظیم اطلاعات

۲) انتخاب موضوع - گردآوری و تنظیم اطلاعات - گزارش یافته‌های پژوهش - شناسایی منابع

۳) شناسایی منابع - تحلیل و تفسیر اطلاعات - تدوین پرسش‌های تحقیق - گردآوری و تنظیم اطلاعات

۴) انتخاب موضوع - تحلیل و تفسیر اطلاعات - تدوین پرسش‌های تحقیق - شناسایی منابع

۶۹ وقتی می‌گوییم «تاریخ ایران» منظورمان کدام مورد زیر است؟ متوسط- ۱۳۹۹ -smart

۱) تعیین روز و ماه و سال بر اساس موقعیت جغرافیایی ایران
۲) مجموعهٔ حوادث و رویدادهایی که یک فرد یا جامعه از سرگذرانده است.
۳) تحلیل و مطالعهٔ رویدادهای گذشته بر اساس شواهد و مدارک علمی
۴) مطالعهٔ جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها در گذشته و علل و نتایج آن

۷۰ کدام مورد در ارتباط با معیارهای انتخاب موضوع در مراحل پژوهش در تاریخ صحیح است؟ متوسط- ۱۳۹۸ -smart

۱) شناسایی منابع و اسناد تحقیق
۲) مشخص کردن هدف پژوهش
۳) دارای اثر و فایده بودن
۴) مطرح کردن علل رویدادها

۷۱ کدام گزینه به ترتیب پاسخ صحیح سؤالات زیر می‌باشد؟ متوسط- ۱۳۹۸ -smart

الف) کدام یک از مراحل پژوهش مانع از به بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شود؟
ب) سنگ پالرمو مربوط به کدام پادشاهی است؟
پ) کدام عوامل نقش زیادی در حفظ موجودیت و هویت ایرانیان در طول تاریخ داشته است؟
ت) «محدود نبودن نهضت رنسانس به زمان وقوع آن»، نشان‌دهندهٔ کدام یک از کارکردهای مطالعهٔ تاریخ است؟

۱) الف) انتخاب موضوع ب) پادشاهی کهن سومر پ) شناخت گذشته و مطالعه و بررسی زندگی مردمان ت) تقویت حسّ میهن‌دوستی و هویت ملی
۲) الف) تدوین پرسش‌های تحقیق ب) پادشاهی کهن سومر پ) شناخت گذشته و درک درست از کیستی ت) منبع شناخت و تفکر
۳) الف) تدوین پرسش‌های تحقیق ب) پادشاهی کهن مصر پ) آگاهی تاریخی ایرانیان به گذشتهٔ خود ت) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده
۴) الف) انتخاب موضوع ب) پادشاهی کهن مصر پ) آگاهی و دلبستگی به زبان و فرهنگ ایرانی ت) بهره‌گیری از گذشته برای آینده

۷۲ کدام گزینه از ویژگی‌های تاریخ‌نگاری نوین نیست؟ متوسط- ۱۳۹۸ -smart

۱) صرفاً به توصیف و شرح زندگانی و اقدامات فرمانروایان و امور سیاسی و نظامی محدود نمی‌شود.
۲) صرفاً به ثبت و نقل رویدادهای گذشته بسنده نمی‌کند.
۳) در پژوهش‌های علمی تاریخ، از یافته‌های علوم و فنون مختلف مانند باستان‌شناسی، جامعه‌شناسی، فلسفه، جغرافیا و ... استفاده می‌شود.
۴) به دلیل دسترسی آسان به اسناد و مدارک دولتی، مورّخان درباری با استفاده از این اسناد به ثبت و نگارش رویدادها می‌پرداختند و به مسائل و موضوعات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کمتر اهمیت می‌دادند.

۷۳ کدام گزینه صحیح نیست؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۸

۱) در مرحلهٔ گردآوری و تنظیم اطلاعات، در واقع، کار مورخان شباهت بسیاری به کار کارآگاهان پلیس دارد.
۲) مردمان بین‌النهرین و مصریان باستان، در تنظیم و تدوین گاه‌شماری پیشگام بودند.
۳) در گاه‌شماری بابلی، سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد.
۴) در گاه‌شماری مصری، سال به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم می‌شد و پنج روز اضافی، به آخر ماه دوازدهم افزوده می‌گردید.

۷۴ کدام گزینه به معانی مختلف تاریخ در عبارت‌های «در نوشته‌ها و زبان مردم به‌کار رفته است» و «مجموعهٔ حوادثی است که بر سر مردم یک کشور در زمان گذشته آمده است» به درستی اشاره می‌کند و ارائهٔ نتایج تحقیق دربارهٔ تمدن جیرفت، مربوط به کدام مرحله از مراحل پژوهش در تاریخ است؟

سخت- منتا- ۱۳۹۸

۱) تاریخ برگزاری کنکور سراسری ۹۷ - تاریخ روابط ایران و روسیه در دورهٔ قاجار - گردآوری و تنظیم اطلاعات

۲) تاریخ روابط سیاسی ایران و فرانسه در دورهٔ قاجار - تاریخ یونان - گزارش یافته‌های پژوهش

۳) تاریخ مصر باستان - تاریخ برگزاری انتخابات مجلس شورای اسلامی - گزارش یافته‌های پژوهش

۴) تاریخ روابط فرهنگی ایران و آلمان - تاریخ چین باستان - گردآوری و تنظیم اطلاعات

۷۵ کدام گزینه پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

متوسط- ۱۳۹۸- smart

الف) به عقیدهٔ برخی پژوهشگران کدام عامل تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است؟

ب) اساس شیوهٔ نوین در تاریخ‌نگاری، کدام است؟

پ) عبارت «توصیف تاریخ‌نگار از واقعهٔ مهمی مانند سقوط ساسانیان و جنگ سپاه ساسانی و اعراب مسلمان و بررسی علل رویداد» به کدام ویژگی تاریخ نگاری نوین اشاره دارد؟

ت) قبل از دوران رنسانس، عمدهٔ تمرکز مورخان بر کدام‌یک از جنبه‌های تاریخ‌نگاری بود؟

۱) الف) رواج و رونق ادبیات و فلسفه ب) سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و روی‌آوردن به داستان‌پردازی پ) ثبت و نقل رویدادهای گذشته ت) بررسی علل، آثار و نتایج رویدادهای تاریخی

۲) الف) رواج و رونق زبان‌شناسی و گاه‌شماری ب) دوری از داستان پردازی، تجزیه و تحلیل زمینه‌ها و حوادث تاریخی پ) استفاده از وقایع‌نگاران دربار ساسانی ت) اهمیت موضوع‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی

۳) الف) رواج و رونق ادبیات و فلسفه ب) سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی پ) بررسی زمینه‌ها و علت‌های سیاسی، نظامی، اقتصادی و اجتماعی واقعه ت) بیان حوادث سیاسی و نظامی و شرح حال فرمانروایان

۴) الف) رواج و رونق زبان‌شناسی و گاه‌شماری ب) بررسی نتایج و آثار گوناگون حوادث و وقایع تاریخی پ) بررسی جنبه‌های زندگی مردمان و جوامع گذشته ت) بیان شرح حال و حوادث سیاسی و نظامی فرمانروایان

۷۶ هدف علم تاریخ ..... است و ....., اندیشمند تونسی، بخشی از مقدمهٔ کتاب ..... خود را به تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ، اخلاق و رفتار آدمیان اختصاص داده است.

سخت- ۱۳۹۸- smart

۱) مطالعهٔ جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جامعه‌ها در گذشته - هرودت - تاریخ هرودت

۲) مطالعهٔ جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جامعه‌ها در گذشته - ابن‌خلدون - تاریخ طبری

۳) شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته - هرودت - العبر

۴) شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته - ابن‌خلدون - العبر

۷۷ توجه به وجود منابع و اطلاعات کافی مربوط به کدام‌یک از مراحل پژوهش در تاریخ است و مانع به انحراف کشیده شدن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش چیست؟ متوسط- ۱۳۹۸ -smart

۱) انتخاب موضوع_ پرسش‌های تحقیق ۲) انتخاب موضوع_ موضوع پژوهش ۳) شناسایی منابع_ موضوع پژوهش ۴) شناسایی منابع_ پرسش‌های تحقیق

۷۸ هر یک از گزاره‌های زیر به‌ترتیب مربوط به کدام مرحله از مراحل پژوهش در تاریخ است؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۷

الف) میزان اعتبار، دقت و صحت منابع و اسناد تحقیق ارزیابی می‌شود.

ب) مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست می‌شود.

پ) این مرحله شباهت بسیاری به حوزه کاری کارآگاهان پلیس دارد.

۱) شناسایی منابع - تحلیل و تفسیر اطلاعات - گزارش یافته‌های پژوهش

۲) گردآوری و تنظیم اطلاعات - تدوین پرسش‌های تحقیق - گزارش یافته‌های پژوهش

۳) شناسایی منابع - تدوین پرسش‌های تحقیق - تحلیل و تفسیر اطلاعات

۴) گردآوری و تنظیم اطلاعات - تحلیل و تفسیر اطلاعات - تدوین پرسش‌های تحقیق

۷۹ کدام گزینه دربارهٔ معانی مختلف تاریخ نادرست است و هدف علم تاریخ کدام است؟ متوسط- ۱۳۹۷ -smart

۱) مجموعهٔ حوادث و رویدادهایی که یک فرد یا یک جامعه از سر گذرانده‌اند - شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته

۲) بررسی و مطالعه آثار باستانی به منظور شناخت فرهنگ و شیوهٔ زندگی انسان‌ها - شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته

۳) مطالعهٔ جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جوامع در گذشته و تحلیل و بررسی علل و نتایج افکار و اعمال پیشینیان - شناخت انسان و پژوهش در فرهنگ او

۴) بررسی و مطالعه آثار باستانی به منظور شناخت فرهنگ و شیوهٔ زندگی انسان‌ها - شناخت انسان و پژوهش در فرهنگ او

۸۰ علم تاریخ چگونه ما را در ارزیابی و شناخت درست اوضاع و شرایط کنونی خویش و سایر جوامع و نیز ترسیم افق آینده کمک می‌کند؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۷

۱) علم تاریخ به ما کمک می‌کند که میراث فرهنگی را به عنوان بخشی از هویت و شناسنامه‌ی ملی خویش بدانیم و در حفظ و نگهداری آن کوشا و سهیم باشیم.

۲) علم تاریخ به ما کمک می‌کند تا بفهمیم که فرهنگ‌ها و جوامع بشری چگونه و تحت چه عوامل و شرایطی به وجود آمده، پیشرفت کرده و به وضعیت امروزی رسیده‌اند.

۳) علم تاریخ به ما کمک می‌کند که درک درستی از هویت و کیستی خود پیدا کنیم و بدانیم که بوده‌ایم و چگونه به این جایگاه رسیده‌ایم.

۴) علم تاریخ به ما کمک می‌کند تا قوه‌ی شناخت و تفکر خود را تقویت و پرورش دهیم.

۸۱ منظور از واژهٔ تاریخ در عبارت تاریخ ایران ..... می‌باشد. متوسط- منتآزمون- ۱۴۰۲

۱) مجموعه حوادثی که در زمان گذشته بر سر مردم ایران آمده

۲) علم و روش علمی بررسی تاریخ

۳) تقویم سالانه

۴) جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جوامع

۸۲ با توجه به مثال داده‌شده کدام گزینه دربارهٔ معنای تاریخ درست است؟ متوسط- منتآزمون- ۱۴۰۲

«تاریخ روابط سیاسی ایران و عثمانی در دورهٔ صفویان»

۱) مجموعهٔ حوادث و رویدادهایی است که یک فرد یا یک جامعه از سر گذرانده است.

۲) علمی که به مطالعهٔ جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جامعه‌ها در گذشته می‌پردازد.

۳) علمی است که به‌وسیلهٔ آن، رویدادهای گذشته بر اساس شواهد و مدارک مطالعه و تحلیل می‌شود.

۴) علمی است که به‌منظور شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته از تمامی جنبه‌ها می‌پردازد.

۸۳ کدام گزینه دربارهٔ «تاریخ روابط اقتصادی ایران و هند در دوران اشکانیان» درست است و کدام مورد از ویژگی رویدادهای تاریخی محسوب می‌شود؟ متوسط- منتآزمون- ۱۴۰۱

۱) مجموعهٔ حوادث و رویدادهایی که یک فرد یا یک جامعه از سر گذرانده است. ــ رویدادهای تاریخی تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند.

۲) مجموعهٔ حوادث و رویدادهایی که یک فرد یا یک جامعه از سر گذرانده است. ــ مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطهٔ علت و معلولی دارند.

۳) علم و روش‌های علمی که به وسیلهٔ آن، رویدادهای گذشته بر اساس شواهد و مدارک مطالعه و تحلیل می‌شوند. ــ باید با استفاده از شواهد و مدارک آن‌ها را شناخت.

۴) علم و روش‌های علمی که به وسیلهٔ آن، رویدادهای گذشته بر اساس شواهد و مدارک، مطالعه و تحلیل می‌شوند. ــ دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند.

۸۴ کدام گزینه، توصیف درستی از وقایع‌نگاری‌ها پیش از ظهور تاریخ‌نگاری نوین به‌دست داده است؟ متوسط- خارج از کشور- ۱۴۰۰

۱) به بیان حوادث سیاسی و نظامی و شرح حال فرمانروایان و وجوه گوناگون حیات جامعه توجه می‌شد.

۲) تمام آثار، نتیجهٔ سفرها و مشاهدات و شنیده‌های مستقیم و بلاواسطهٔ وقایع‌نویسان است.

۳) برای ثبت و نوشتن وقایع تاریخی از اسناد دولتی و یافته‌های سایر علوم استفاده می‌شد.

۴) در ثبت و نگارش برخی رویدادها، از اسناد و مدارک دولتی استفاده می‌شد.

۸۵ صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید و به آخرین سوال پاسخ دهید: متوسط- smart- ۱۴۰۰

الف) رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم در یونان داشته است.

ب) اساس شیوهٔ تاریخ‌نگاری نوین، سنجش دقیق منابع همراه با داستان‌پردازی بود.

ج) امروزه پژوهشگران برای بررسی واقعه‌های مهم، اثر و پیامدها را نیز بررسی و تحلیل می‌کنند.

د) در چه دوره‌ای تمرکز مورخان بر بیان حوادث سیاسی بود؟

۱) ص – ص – غ – بعد از رنسانس
۲) غ – ص – غ – قبل از رنسانس
۳) ص – غ – ص – قبل از رنسانس
۴) غ – غ – ص – بعد از رنسانس

۸۶ در دورهٔ رنساس چه تغییری در تاریخ ایجاد شد؟ در این دوره تاریخ‌نگاری بر چه اساسی بود؟ متوسط- smart- ۱۴۰۰

۱) شیوهٔ نوین تاریخ‌نگاری ایجاد شد. – موضوعات سیاسی و نظامی
۲) تاریخ با جغرافیا ترکیب شد. – دوری از داستان‌پردازی
۳) شیوهٔ نوین تاریخ‌نگاری ایجاد شد. – دوری از داستان‌پردازی
۴) تاریخ با جغرافیا ترکیب شد. – موضوعات سیاسی و نظامی

۸۷ قدیمی‌ترین متن تاریخی کشف شده، سنگ‌نوشته‌ای به خط کهن (الف) است که بیش از (ب) قدمت دارد و سنگ پالرمو، تکه‌ای بزرگ از یک ستون سنگی یادبود است که در موزهٔ کشور (پ) نگهداری می‌شود.

متوسط- smart- ۱۴۰۰

۱) سومری – ۵ هزار سال – ایتالیا
۲) مصری – ۵ هزار سال – اسپانیا
۳) سومری – ۴ هزار سال – اسپانیا
۴) مصری – ۴ هزار سال – ایتالیا

۸۸ چه عاملی در شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان مؤثر بوده است؟

متوسط- منتآزمون- ۱۴۰۱

۱) رواج و رونق ادبیات و فلسفه
۲) ادامه دادن سنت تاریخ‌نویسی پس از هرودت
۳) فضای باز سیاسی و اجتماعی در یونان باستان
۴) انتقال کتابخانه‌های عظیم ایران به یونان توسط اسکندر

۸۹ تدوین ..... در زمان ساسانیان نمونه‌ای از دلبستگی ایرانیان به نگارش وقایع بود و برخی معتقدند که رواج ..... و ..... تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.

متوسط- smart- ۱۴۰۰

۱) تاریخ هرودت – جغرافیا و منطق
۲) بندهش – فلسفه و منطق
۳) خدای‌نامه – ادبیات و فلسفه
۴) مادیان هزار دادستان – جغرافیا و فلسفه

۹۰ کدام‌یک از گزینه‌های زیر در مورد علم تاریخ نادرست است؟

متوسط- منتا- ۱۴۰۰

۱) بحث و گفت‌وگو در مورد اتفاقات تکرارپذیر و غیرقابل بازگشت در تاریخ
۲) انجام تحقیقات در مورد علل و نتایج اتفاقات رخ‌داده درزندگی اجتماعی مردم گذشته
۳) کسب آگاهی نسبت به جنبه‌های فکری، مذهبی، علمی و دیگر جنبه‌های زندگی اجتماعی در گذشته است.
۴) علمی که بر اساس آن رویدادهای گذشته را بر اساس مدارک تجزیه و تحلیل می‌کنند.

۹۱ کدام گزینه تعریف تاریخ است و کدام گزینه بیان درستی از تصویر روبه‌رو دارد؟

متوسط- smart- ۱۴۰۰

۱) تاریخ به مطالعهٔ جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جامعه در گذشته می‌پردازد. – سنگ‌نوشتهٔ مشهور دوران هخامنشیان
۲) تاریخ، شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته که شامل همهٔ جنبه‌های زندگی انسان می‌شود. – تکه‌ای از یک ستون سنگی به نام سالنامهٔ شاهی مربوط به پادشاهی کهن مصر
۳) تاریخ به مطالعهٔ جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جامعه در گذشته می‌پردازد. – تکه‌ای از یک ستون سنگی به نام سالنامهٔ شاهی مربوط به پادشاهی کهن مصر
۴) تاریخ، شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته که شامل همهٔ جنبه‌های زندگی انسان می‌شود. – سنگ‌نوشتهٔ مشهور دوران هخامنشیان

۹۲ به‌ترتیب هریک از مفاهیم زیر بیانگر کدام‌یک از فایده‌ها و کارکردهای علم تاریخ می‌باشد؟ سخت- ۱۴۰۰- smart

– جست‌وجوی شواهد و مدارک تاریخی و تحلیل و تفسیر علت‌ها، آثار و نتایج رویدادها، قوهٔ درک و مهارت اندیشه ورزی را افزایش می‌دهد.

– مطالعهٔ تاریخ به ما کمک می‌کند تا بفهمیم که فرهنگ‌ها و جوامع بشری چگونه و تحت تأثیر چه عوامل و شرایطی به‌وجود آمده، پیشرفت کرده و به وضعیت امروزی رسیده‌اند.

– مطالعه دربارهٔ گذشته ارزش و اهمیت میراث فرهنگی را به ما نشان می‌دهد و کمک می‌کند که میراث فرهنگی را بخشی از هویت و شناسنامهٔ ملی خویش بدانیم و در حفظ و نگهداری آن بکوشیم.

۱) منبع شناخت و تفکر، بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده، تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی
۲) منبع شناخت و تفکر، منبع شناخت و تفکر، تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی
۳) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده، منبع شناخت و تفکر، منبع شناخت و تفکر
۴) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی، بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده، تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی

۹۳ به‌ترتیب هریک از گزاره‌های زیر با کدام مورد مرتبط است؟ سخت- منتا- ۱۴۰۰

الف) مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست

ب) دسته‌بندی اطلاعات

پ) بازسازی گذشته

۱) تدوین پرسش‌های تحقیق – گردآوری و تنظیم اطلاعات – تحلیل و تفسیر اطلاعات
۲) شناسایی منابع – گردآوری و تنظیم اطلاعات – گزارش یافته‌های پژوهش
۳) تدوین پرسش‌های تحقیق – انتخاب موضوع – گزارش یافته‌های پژوهش
۴) شناسایی منابع – انتخاب منابع – تحلیل و تفسیر اطلاعات

۹۴ به‌ترتیب چه چیزی باعث شکوفایی علم تاریخ در یونان شد و چه کسی فن تاریخ‌نویسی را تکامل بخشید؟ متوسط- ۱۴۰۰- smart

۱) رونق ادبیات و فلسفه – هرودت
۲) رونق تاریخ‌نگاری – نویسندگان یونانی و رومی
۳) رونق ادبیات و فلسفه – نویسندگان یونانی و رومی
۴) رونق تاریخ‌نگاری – هرودت

۹۵ به‌ترتیب عبارت «مطالعهٔ تاریخ به ما کمک می‌کند تا بفهمیم که فرهنگ‌ها و جوامع بشری چگونه و تحت تأثیر چه عوامل و شرایطی به‌وجود آمده، پیشرفت کرده و به وضعیت امروزی رسیده‌اند.» مربوط به کدام‌یک از فواید و کارکردهای مطالعهٔ تاریخ است و سنگ‌نوشته‌ها جزء کدام‌یک از منابع پژوهش علمی در تاریخ محسوب می‌شوند؟ متوسط- ۱۴۰۰- smart

۱) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده – منابع دست دوم
۲) منبع شناخت و تفکر – منابع دست اول
۳) منبع شناخت و تفکر – منابع دست دوم
۴) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده – منابع دست اول

۹۶ از روزگار باستانی ایران بیشتر در کدام دوره‌ها سنگ‌های‌نوشته‌هایی باقی‌مانده است که نشان از توجه ایرانیان به ثبت و ضبط وقایع تاریخی دارد؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۹

۱) ساسانیان و سلوکیان
۲) هخامنشیان و اشکانیان
۳) اشکانیان و ساسانیان
۴) هخامنشیان و ساسانیان

۹۷ این سخن: «از نظر قرآن، تاریخ بشر و تحولات آن، بر طبق یک سلسله سنن و نوامیس صورت می‌گیرد و عزّت‌ها و ذلّت‌ها، موفقیت‌ها و شکست‌ها، خوشبختی‌ها و بدبختی‌های تاریخی، حساب‌های دقیق و منظم دارد.» به کدام شخصیت تاریخ منتسب است؟ متوسط- ۱۳۹۹ -smart

۱) جلال آل احمد ۲) شیخ بهائی ۳) حاج ملاهادی سبزواری ۴) استاد مطهری

۹۸ چه عواملی نقش زیادی در حفظ هویت نیاکان ما در طول تاریخ داشته است و نتیجهٔ آگاهی افراد یک جامعه نسبت به گذشتهٔ مشترکشان چیست؟ متوسط- ۱۳۹۹ -smart

۱) زبان فارسی و فرهنگ ایرانی - شریک شدن در موفقیت‌ها، ناکامی‌ها، شکست‌ها و پیروزی‌ها
۲) درک زمان حال و ترسیم مسیر آینده - خودآگاهی و یگانگی بیشتر آنان
۳) زبان فارسی و فرهنگ ایرانی - خودآگاهی و یگانگی بیشتر آنان
۴) درک زمان حال و ترسیم مسیر آینده - شریک شدن در موفقیت‌ها، ناکامی‌ها، شکست‌ها و پیروزی‌ها

مراحل پژوهش و منابع پژوهش علمی در تاریخ

۹۹ در انتخاب موضوع در پژوهش‌های تاریخی، به کدام مورد نباید توجه کرد؟ متوسط- منتا- ۱۴۰۰

۱) موضوع باید تازه باشد. ۲) باید منابع کافی در مورد آن موضوع موجود باشد.
۳) موضوع باید ارزش تحقیق کردن را داشته باشد. ۴) موضوع باید بومی و داخلی باشد.

۱۰۰ کدام گزینه دربارهٔ «مراحل پژوهش در تاریخ» صحیح است؟ متوسط- ۱۴۰۰ -smart

۱) در مرحلهٔ شناسایی منابع، پژوهشگر اطلاعات مربوط به تحقیق را از منابع تاریخی استخراج می‌کند.
۲) پرسش‌ها علاوه بر مشخص کردن هدف پژوهش، مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر می‌شوند.
۳) در مرحلهٔ گردآوری و تنظیم اطلاعات به بررسی نویسنده، گرایش‌های دینی، اجتماعی و ... او پرداخته می‌شود.
۴) تحلیل و تفسیر رویدادهای تاریخی برای مورخ، کار ساده‌ای است که با روش‌ها و مهارت‌های خاصی آن را به انجام می‌رسانند.

۱۰۱ محقّق باید از کدام ویژگی اسناد مطمئن باشد و علم تاریخ در اروپا در طول کدام قرن‌ها دچار تحوّل شد؟ متوسط- ۱۴۰۰ -smart

۱) داشتن اثر و فایده برای تحقیق - قرن ۱۳ تا ۱۷ میلادی ۲) مرتبط با موضوع بودن مطالب جمع‌آوری شده - قرن ۱۴ تا ۱۸ میلادی
۳) اصالت سند و جعلی نبودن آن - قرن ۱۳ تا ۱۷ میلادی ۴) جلوگیری از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست - قرن ۱۴ تا ۱۸ میلادی

۱۰۲ عبارات زیر را به ترتیب از لحاظ صحیح یا غلط بودن مشخص کنید. متوسط- ۱۴۰۰ -smart

الف) موضوع تحقیق باید تازه باشد و اگر فایده یا اثری نیز نداشت، مشکلی ایجاد نمی‌کند.
ب) مرحلهٔ دوم از مراحل پژوهش، تدوین پرسش‌های تحقیق است.
ج) درصورتی که محققی از اسناد استفاده کند، باید میزان اعتبار ودقت و صحت اسناد را بسنجد.
د) محقق باید موضوعی را انتخاب کند که منابع و اطلاعات کافی موجود باشد.

۱) غ - ص - غ - ص ۲) غ - غ - ص - ص ۳) ص - ص - غ - غ ۴) ص - غ - ص - ص

۱۰۳ سلوکیان برای تحکیم سلطهٔ خود در ایران، چه کردند و سکه‌ها جزء کدام دسته از منابع پژوهشی تاریخی محسوب می‌شوند؟

متوسط- ۱۴۰۰ -smart

۱) یونانیان زیادی را به ایران کوچاندند.- دست دوم
۲) به جنگ‌آوران مزدور قبایل صحراگرد عرب تکیه کردند. - اصلی
۳) به جنگ‌آوران مزدور قبایل صحراگرد عرب تکیه کردند. - فرعی
۴) یونانیان زیادی را به ایران کوچاندند. - دست اول

۱۰۴ کدام گزینه به‌ترتیب در رابطه با سوال‌های زیر صحیح می‌باشد؟

متوسط- ۱۴۰۰ -smart

الف) کدامیک از آثار باستانی در ایران به صورت تصادفی کشف شده است؟
ب) کدام مرحله از کار باستان‌شناسان نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است؟
ج) کدام مرحله از کار مورخان، شباهت بسیاری به کار کارآگاهان پلیس دارد؟
د) مرحلهٔ دوم از مراحل پژوهش در تاریخ، کدام مورد است؟

۱) نقش‌برجسته‌های طاق بستان - شناسایی و کشف - تدوین پرسش‌های تحقیق - تحلیل و تفسیر اطلاعات
۲) تمدن جیرفت - حفاری - گردآوری و تنظیم اطلاعات - شناسایی منابع
۳) کعبهٔ زرتشت - شناسایی و کشف - شناسایی منابع - گردآوری و تنظیم اطلاعات
۴) مردان نمکی زنجان - حفاری - تحلیل و تفسیر اطلاعات - تدوین پرسش‌های تحقیق

۱۰۵ به‌ترتیب هریک از عبارات زیر مربوط به کدام‌یک از «مراحل پژوهش تاریخی» است؟

سخت- ۱۴۰۰ -smart

الف) استفاده و به کاربردن روش‌ها و مهارت‌های خاص در پژوهش
ب) هر پژوهش باید مسئلهٔ تازه‌ای را مورد بررسی قرار دهد و حرف و نظر جدیدی را ارائه کند.
ج) اگر محققی از اسناد استفاده کند، باید از اصالت و جعلی نبودن آن مطمئن شود.
د) این مرحله شباهت بسیار زیادی به کار کارآگاهان پلیس دارد.

۱) تحلیل و تفسیر اطلاعات - انتخاب موضوع - شناسایی منابع – تحلیل و تفسیر اطلاعات
۲) شناسایی منابع - انتخاب موضوع - تحلیل و تفسیر اطلاعات - تدوین پرسش‌های تحقیق
۳) تدوین پرسش‌های تحقیق - گردآوری و تنظیم اطلاعات - گزارش یافته‌های پژوهش - شناسایی منابع
۴) شناسایی منابع - گردآوری و تنظیم اطلاعات - تحلیل و تفسیر اطلاعات - تدوین پرسش‌های تحقیق

۱۰۶ کدام مورد از ویژگی‌های رویدادهای تاریخی است و مرحلهٔ دوم از مراحل پژوهش درتاریخ چیست و درکدام دسته ازمنابع، نویسنده خود ناظر رویدادها بوده و یا شرح ماجرا را از شاهدان واقعه شنیده است؟

سخت- ۱۴۰۰ -smart

۱) قابل تجربه نبودن - تدوین پرسش‌های پژوهش - دست اوّل
۲) مجزا و مستقل بودن - شناسایی منابع - دست دوم
۳) تکرارناپذیر بودن - گردآوری و تنظیم اطلاعات - دست اوّل
۴) قابل مشاهده نبودن - تحلیل و تفسیر اطلاعات - دست دوم

۱۰۷ کدام عبارت درست است؟ سخت- منتا- ۱۴۰۰

۱) منشور کوروش، هم‌اکنون در موزهٔ آرمیتاژ در روسیه نگه‌داری می‌شود.

۲) طاق‌بستان، بنایی زیبا و تاریخی در شهر کرمان است که در زمان ساسانیان ساخته شد.

۳) در سال ۱۳۹۴، تعدادی از گل‌مهره‌های ساسانی به خاطر پیگیری‌های دولت به کشور برگردانده شد.

۴) تاریخ‌نگاری با ظهور هرودت درقرن چهارم قبل از میلاد و در کشور یونان آغاز شد.

۱۰۸ کدام مورد از معیارهای انتخاب موضوع در یک پژوهش تاریخی نیست: متوسط- منتا- ۱۳۹۶

۱) تازه باشد. ۲) منابع و اطلاعات کافی نداشته باشد. ۳) تکراری نباشد. ۴) حرف و نظر جدیدی را ارائه دهد.

۱۰۹ مرحلهٔ آخراز مراحل یک پژوهش تاریخی چیست؟ متوسط- منتا- ۱۳۹۶

۱) گزارش یافته‌های پژوهش ۲) تحلیل وتفسیراطلاعات ۳) تدوین پرسش‌های تحقیق ۴) گردآوری اطلاعات

۱۱۰ کدام‌یک از گزینه‌های زیر به‌ترتیب با عبارات زیر تطبیق دارد؟ متوسط- منتا- ۱۴۰۰

الف) پژوهشگر میزان اعتبار، دقت و اعتبار منبع را می‌سنجد.

ب) این مرحله بسیار شبیه به کار کارآگاهان پلیس می‌باشد.

پ) در این مرحله، پژوهشگر باید عبارات را به‌صورت گزارش ارائه دهد.

۱) شناسایی منبع – تحلیل و تفسیر اطلاعات – گزارش یافته‌های پژوهش ۲) انتخاب موضوع – گردآوری و تنظیم اطلاعات – گزارش یافته‌های پژوهش

۳) شناسایی منبع – گردآوری و تنظیم اطلاعات – گردآوری و تنظیم اطلاعات ۴) انتخاب موضوع – تحلیل و تفسیر اطلاعات – گردآوری و تنظیم اطلاعات

۱۱۱ مؤلفان کتاب درسی تاریخ (۱): ایران و جهان باستان (پایه دهم)، برای توضیح یا اثبات کدام‌یک از گزاره‌های زیر به منابع دست اول غیرمکتوب استناد کرده‌اند؟ متوسط- سراسری- ۱۴۰۲

الف: وجود باغ بسیار زیبایی پیرامون آرامگاه کورش در پاسارگاد

ب: مدیریت زنان بر کارگاه‌های شاهی عصر هخامنشیان

ج: دادوستد میان تمدن درهٔ سند و مراکز تمدنی بین‌النهرین

د: حضور چشمگیر زنان ایلامی در مراسم رسمی سیاسی و دینی

۱) «الف» و «ج» ۲) «الف» و «ب» ۳) «ج» و «د» ۴) «ب» و «د»

۱۱۲ شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته مربوط به ..... علم تاریخ است و گردآوری و تنظیم اطلاعات ..... مرحلهٔ پژوهش در تاریخ می‌باشد و در گاه‌شماری ..... هر سه سال یک ماه به سال می‌افزودند و به نظم و ترتیب رویدادها، ..... می‌گویند. متوسط- منتآزمون- ۱۴۰۲

۱) تعریف – سومین – مصری – خط زمان ۲) هدف – چهارمین – بابلی – گاه‌شماری

۳) تعریف – چهارمین – مصری – گاه‌شماری ۴) هدف – سومین – بابلی – خط زمان

۱۱۳ به‌ترتیب کدام گزینه پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟ متوسط- منتآزمون- ۱۴۰۲

الف) در کدام مرحله از مراحل پژوهش در تاریخ هدف پژوهش مشخص می‌شود؟

ب) در کدام مرحلهٔ پژوهش، کار پژوهشگر را می‌توان به کار کارآگاهان پلیس شبیه دانست؟

۱) انتخاب موضوع - گزارش یافته‌های پژوهش
۲) شناسایی منابع - گردآوری و تنظیم اطلاعات
۳) تحلیل و تفسیر اطلاعات - شناسایی منابع
۴) تدوین و پرسش‌های تحقیق - تحلیل و تفسیر اطلاعات

۱۱۴ کدام‌یک از آثار زیر جزء منابع اصلی یا دست اول نیست؟ متوسط- منتآزمون- ۱۴۰۲

۱) آثار باستانی و تاریخی
۲) سنگ‌نگاره‌ها
۳) منابع مکتوب بر اساس منشور کوروش
۴) هر وسیله‌ای که از گذشته به جای مانده

۱۱۵ به‌ترتیب کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر می‌باشد؟ متوسط- منتآزمون- ۱۴۰۲

- ارائهٔ نظر جدید و بررسی مسئله‌ای تازه مربوط به کدام مرحله از پژوهش تاریخی می‌باشد؟
- کدام مرحله در پژوهش تاریخی مانع بیراهه رفتن آن می‌شود؟
- در مرحلهٔ شناسایی منابع تاریخی کدام مورد بررسی نمی‌شود؟

۱) انتخاب موضوع - انتخاب موضوع - گرایش دینی مؤلفان منابع
۲) انتخاب موضوع - تدوین پرسش - کافی بودن منابع و اطلاعات
۳) تحلیل و تفسیر اطلاعات - تدوین پرسش - گرایش دینی مؤلفان منابع
۴) تحلیل و تفسیر اطلاعات - انتخاب موضوع - کافی بودن منابع و اطلاعات

۱۱۶ کدام مورد از ویژگی تاریخ‌نویسی قبل از دورهٔ رنسانس محسوب می‌گردد؟ متوسط- منتآزمون- ۱۴۰۲

۱) تنظیم، ثبت و نگارش وقایع و تمرکز عمده بر بیان حوادث سیاسی و نظامی
۲) بررسی همهٔ ابعاد فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و هنری جوامع در گذشته
۳) بررسی زمینه‌ها، علت‌ها، نتایج و آثار گوناگون حوادث تاریخی
۴) استفاده از اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی

۱۱۷ کدام مرحله از مراحل پژوهش در تاریخ مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شود و کدام مرحله از کار مورخان شباهت بسیاری به کار کارآگاه پلیس دارد و کدام مورد از معیارهای انتخاب موضوع محسوب می‌گردد؟ (به ترتیب) متوسط- منتآزمون- ۱۴۰۱

۱) تدوین پرسش‌های تحقیق ــ تحلیل و تفسیر اطلاعات ــ داشتن اثر و فایده
۲) شناسایی منابع ــ تحلیل و تفسیر اطلاعات ــ تکراری نبودن
۳) تدوین پرسش‌های تحقیق ــ تحلیل و تفسیر اطلاعات ــ مشخص کردن هدف پژوهش
۴) تدوین پرسش‌های تحقیق ــ گردآوری و تنظیم اطلاعات ــ داشتن منابع و اطلاعات کافی

۱۱۸ به‌ترتیب هر یک از گزاره‌های زیر با کدام مرحله از مراحل پژوهش در تاریخ ارتباط دارد؟ متوسط- ۱۴۰۰ -smart

الف) مورخان برای انجام این کار نیازمند روش‌ها و مهارت‌های خاصی هستند.

ب) مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیردرست پژوهش می‌شود.

ج)مسئلهٔ تازه‌ای مورد بررسی قرار می‌دهد و نظر جدید ارائه می‌دهد.

۱) تحلیل و تفسیر اطلاعات - شناسایی منابع - انتخاب موضوع

۲) تحلیل و تفسیر اطلاعات - تدوین پرسش‌های تحقیق - انتخاب موضوع

۳) گردآوری و تنظیم اطلاعات - تدوین پرسش‌های تحقیق - تحلیل و تفسیراطلاعات

۴) گردآوری و تنظیم اطلاعات - شناسایی منابع - تحلیل و تفسیراطلاعات

۱۱۹ کدام گزینه به‌ترتیب، پاسخ به پرسش‌های زیر است؟ متوسط- ۱۴۰۰ -smart

الف) سنگ پالرمو مربوط به کدام پادشاهی است؟

ب) کدام مرحله از مراحل پژوهش در تاریخ، مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شود؟

پ) کار مورخ در کدام مرحله از مراحل پژوهش در تاریخ، شبیه به کارآگاهان پلیس است؟

ت) به دنبال پیشرفت‌های علمی و فکری کدام دوره در اروپا، به تدریج علم تاریخ متحول شد؟

۱) پادشاهی کهن مصر - گردآوری و تنظیم اطلاعات - شناسایی منابع - عصر روشنگری

۲) پادشاهی کهن سومر - تدوین پرسش‌های تحقیق - شناسایی منابع - عصر روشنگری

۳) پادشاهی کهن مصر - تدوین پرسش‌های تحقیق - تحلیل و تفسیر اطلاعات - رنسانس

۴) پادشاهی کهن سومر - گردآوری و تنظیم اطلاعات - تحلیل و تفسیر اطلاعات - عصر روشنگری

۱۲۰ به‌ترتیب «استخراج داده‌ها از منابع و اسناد تاریخی و دسته‌بندی آن‌ها» و«شباهت این مرحله به کارآگاهان پلیس» مربوط به کدام مرحله از مراحل پژوهش در تاریخ است؟ متوسط- ۱۴۰۰ -smart

۱) گردآوری و تنظیم اطلاعات - تحلیل و تفسیر اطلاعات

۲) تدوین پرسش‌های تحقیق - شناسایی منابع

۳) شناسایی منابع - گردآوری و تنظیم اطلاعات

۴) تحلیل و تفسیر اطلاعات - تدوین پرسش‌های تحقیق

۱۲۱ در کدام مرحله از مراحل پژوهش در تاریخ هدف پژوهشگر مشخص شده و مانع از بیراهه رفتن وی می‌شود و سنگ پالرمو که در موزهٔ شهر پالرمو-ایتالیا نگه‌داری می‌شود، یادبود چه‌چیزی می‌باشد؟ متوسط- ۱۴۰۰ -smart

۱) مرحلهٔ دوم - سالنامهٔ شاهی که مربوط به پادشاهی کهن مصر است.

۲) مرحلهٔ سوم - سنگ نوشته‌ای که سربازان فرانسوی در زمان اشغال مصر توسط ناپلئون به صورت اتفاقی می‌یافتند.

۳) مرحلهٔ چهارم - سالنامهٔ پادشاهی مصر که به خط دموتیک نوشته شده و کهن‌ترین متن تاریخی جهان است.

۴) مرحلهٔ پنجم - سنگ‌نوشته‌ای که سربازان فرانسوی در طی جنگ سال ۱۹۰۷ م در مراکش یافتند و با خود به فرانسه بردند.

فواید و کارکردهای علمی تاریخ

۱۲۲ **آیهٔ** «فالقصص القصص لعلهم یتفکرون» **با کدام‌یک از عبارات زیر هم‌مفهوم است؟** سخت- منتا- ۱۴۰۰

۱) مردمانی با سرگذشت مشترک، به‌طور طبیعی نسبت به سرزمین و کشور خود احساس علاقه و دلبستگی دارند.

۲) جست‌وجوی شواهد تاریخی و تحلیل و تفسیر علت‌ها، بررسی آثار و نتایج رویدادها، قوهٔ درک و مهارت اندیشه‌ورزی را افزایش می‌دهد.

۳) شناخت و آگاهی تاریخی، به درک زمان حال و ترسیم مسیر آیندهٔ بشریت بسیار کمک می‌کند.

۴) شناخت گذشته و مطالعهٔ زندگی مردمان به ما در درک بیشتر هویت و کیستی خود کمک می‌کند.

۱۲۳ **شناخت و آگاهی تاریخی چگونه می‌تواند به درک زمان حال و ترسیم مسیر آینده کمک کند؟** سخت- منتآزمون- ۱۴۰۱

۱) کمک می‌کند تا بفهمیم که فرهنگ‌ها و جوامع بشری چگونه و تحت‌تأثیر چه عوامل و شرایطی به وجود آمده، پیشرفت کرده و به وضعیت امروزی رسیده‌اند.

۲) زیرا رویدادهای تاریخی اگرچه در زمان معینی در گذشته به وقوع پیوسته‌اند، اما آثار و پیامدهای این رویدادها، گذشته، حال و آینده را به یکدیگر پیوند می‌دهد.

۳) شناخت گذشته و بررسی زندگی مردم در زمان‌ها و مکان‌های دیگر، به ما کمک می‌کند که درک درستی از هویت و کیستی امروزی خود پیدا کنیم.

۴) ارزش و اهمیت میراث فرهنگی را به ما نشان می‌دهد و کمک می‌کند که میراث فرهنگی را بخشی از هویت و شناسنامهٔ ملی خویش بدانیم و در حفظ و نگهداری آن بکوشیم.

۱۲۴ **کدام‌یک از کارکردهای مطالعهٔ تاریخ باعث می‌شود افراد یک جامعه به خودآگاهی و یگانگی بیشتری برسند؟** متوسط- منتا- ۱۴۰۰

۱) منبع شناخت و تفکر
۲) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده
۳) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی
۴) ارزش و اهمیت میراث فرهنگی

۱۲۵ **«نیاکان ما توانستند در برابر حوادث عظیمی هم‌چون حملهٔ اسکندر مقدونی و تهاجم ویرانگر مغولان و سایر هجوم‌های خارجی دوام بیاورند و مانع فروپاشی جامعه وفرهنگ ایرانی شوند»، این گزاره شامل کدام‌یک از فواید مطالعهٔ علم تاریخ می‌شود؟** متوسط- منتا- ۱۳۹۶

۱) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده
۲) منبع شناخت و تفکر
۳) تأثیرگذاری شخصیت‌های مهم تاریخی
۴) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی

۱۲۶ **به سوالات زیر به ترتیب پاسخ دهید:** سخت- ۱۴۰۰ -smart

الف) کدام عامل کمک می‌کند ما به درک زمان حال و ترسیم مسیر آینده برسیم؟

ب) چه چیزی باعث می‌شود درک درستی از محدودیت و کمیتی خود پیدا کنیم؟

ج) چه عاملی برای تقویت قوهٔ تفکر ارزشمند است؟

۱) دامنهٔ شناخت و آگاهی تاریخی - شناخت عوامل ایجاد فرهنگ‌ها و تمدن‌های بشری - مطالعه سرگذشت انسان‌ها

۲) دامنهٔ شناخت و آگاهی تاریخی - شناخت گذشته و بررسی زندگی مردمان درزمان‌ها و مکان‌های دیگر - مطالعه سرگذشت انسان‌ها

۳) اینکه بدانیم چگونه به جایگاه کنونی رسیده‌ایم - شناخت گذشته و بررسی زندگی مردمان در زمان‌ها و مکان‌های دیگر - درک ارزش و اهمیت فرهنگ

۴) اینکه بدانیم چگونه به جایگاه کنونی رسیده‌ایم - شناخت عوامل ایجاد فرهنگ‌ها و تمدن‌های بشر - درک ارزش و اهمیت فرهنگ

پاسخ‌نامه تشریحی

۱ (۱) (۲) (۳) (۴) در مرحلهٔ «شناسایی منابع» اگر محققی از اسناد استفاده کند، باید از اصالت سند و جعلی نبودن آن مطمئن شود و در «انتخاب موضوع» باید هر پژوهش مسئلهٔ تازه‌ای را مورد بررسی قرار دهد و حرف و نظر جدیدی را ارائه دهد و استفاده از روش‌ها و مهارت‌های خاص در «تحلیل و تفسیر اطلاعات» کاربرد دارد.

۲ (۱) (۲) (۳) (۴) واژهٔ تاریخ دارای معانی مختلفی است. گاهی منظور از آن، مجموعه حوادث و رویدادهایی است که فرد یا جامعه از سر گذرانده است، مانند «تاریخ ایران» که منظور از آن مجموعه حوادثی است که در زمان گذشته بر سر مردم ایران آمده است.

۳ (۱) (۲) (۳) (۴) علم تاریخ صرفاً به ثبت و نقل رویدادهای گذشته بسنده نمی‌کند، بلکه زمینه‌ها، علت‌ها، نتایج و آثار گوناگون حوادث تاریخی را نیز بررسی و تحلیل می‌کند. برای مثال امروزه پژوهشگران تاریخ، برای بررسی واقعهٔ سقوط ساسانیان، فقط به توصیف ماجرای جنگ‌هایی که میان سپاه ساسانی و اعراب مسلمان رخ داد. اکتفا نمی‌کنند بلکه در ابعادی وسیع‌تر، زمینه‌ها و علت‌های سیاسی، نظامی، اقتصادی و اجتماعی این واقعه را به همراه آثار و پیامدهای گوناگون آن، بررسی و تحلیل می‌کنند.

۴ (۱) (۲) (۳) (۴) تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) با تدوین پرسش‌های تحقیق، پژوهشگر مسیر درست پژوهش را می‌یابد و به بیراهه نمی‌رود.

ب) در تحلیل و تفسیر اطلاعات، پژوهشگر همانند کارآگاهان به دنبال شواهد و مدارک برای بازسازی وقایع گذشته است.

د) امروز باستان‌شناسان برای تاریخ‌گذاری و تعیین سن آثار باستانی از روش‌های «پتاسیم - آرگون» استفاده می‌کنند.

۵ (۱) (۲) (۳) (۴) منابع تحقیق تاریخ به دو دستهٔ منابع دست اول یا اصلی و منابع دست دوم یا فرعی تقسیم می‌شوند و در تورات، کتاب دینی یهودیان، مطالبی دربارهٔ هخامنشیان و به‌خصوص کورش بزرگ وجود دارد و یکی از دلایل ضعف تاریخ‌نگاری در ایران باستان این است که سنت شفاهی، بسیار مقبول‌تر و پسندیده‌تر از سنت کتابت بوده است و به گفتهٔ هرودت، ایرانیان از شعور و آگاهی تاریخی بالایی برخوردار بوده‌اند.

۶ (۱) (۲) (۳) (۴) پژوهشگر در مرحله‌ی شناسایی منابع، پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق، میزان اعتبار، دقت و صحت آن‌ها را ارزیابی می‌کند و هم‌چنین اگر محققی از اسناد استفاده کند باید از اصالت و جعلی نبودن سند آن مطمئن شود.

۷ (۱) (۲) (۳) (۴) به دنبال تحولات فکری و علمی که در دوره‌ی رنسانس در اروپا به وقوع پیوست، به تدریج علم تاریخ نیز متحول شد و شیوه‌ی نوینی در تاریخ‌نگاری پدید آمد. اساس این شیوه بر سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان پردازی بود.

۸ (۱) (۲) (۳) (۴) تدوین و نگارش «خدای‌نامه» (خدای‌نامک) در زمان ساسانیان نمونه‌ای از دلبستگی ایرانیان به نگارش وقایع و ضبط سلسله‌ها و حوادث تاریخی است و برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در «یونان باستان» داشته است.

۹ (۱) (۲) (۳) (۴) بیشتر توجه مورخان دوران اسلامی بر روی حوادث سیاسی و نظامی و شرح حال فرمانروایان بود و به مسائل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اهمیت چندانی نمی‌دادند.

۱۰ (۱) (۲) (۳) (۴) تاریخ‌نگاری (به مفهوم کامل آن) از سدهٔ پنجم پیش ازمیلاد آغاز شد و «پدر تاریخ» لقب هردوت (مورخ یونانی) است.

۱۱ (۱) (۲) (۳) (۴) اختراع خط در حدود ۵ هزار سال پیش می‌باشد و سنگ‌نوشته‌ای به خط کهن مصری قدیمی‌ترین متن تاریخی تاکنون کشف شده است.

۱۲ (۱) (۲) (۳) (۴) کتاب مروج الذهب نوشتهٔ مسعودی است که از کتب تاریخ‌نگاری تحلیلی محسوب می‌شود و سنگ نوشتهٔ شاپور یکم در کعبهٔ زرتشت در در نقش رستم به شرح این پادشاه با رومیان می‌پردازد.

۱۳ (۱) (۲) (۳) (۴) هدف علم تاریخ، شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته است.

ویژگی‌های رویدادهای تاریخی عبارتند از:

الف - دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند و نمی‌توان آن‌ها را به‌طور مستقیم درک کرد، بلکه باید با استفاده از شواهد و مدارک، آن‌ها را شناخت.

ب - تکرارناپذیر و قابل تجربه نیستند.

پ- مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطهٔ علت و معلولی دارند.

۱۴ (۱) (۲) (۳) (۴) منابع پژوهش تاریخی از نظر درجهٔ اهمیت و اعتبار به دو دستهٔ الف) منابع دست اول (یا اصلی) و ب) دست دوم (یا فرعی) تقسیم می‌شوند.

بنای تخت جمشید، منشور کورش و سکهٔ اشکانی به‌دلیل اینکه آثار باستانی و تاریخی است که از گذشته به‌جای مانده است، منبع دست اول (اصلی) محسوب می‌شوند. ولی پایان‌نامه‌ها که یک اثر تحقیقاتی و بر پایهٔ مابع دست اول پدید آمده‌اند، منابع دست دوم یا (فرعی) هستند.

۱۵ (۱) (۲) (۳) (۴) رویدادهای تاریخی دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند و تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند، مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطهٔ علت و معلولی دارند. هدف علم تاریخ، شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته است و از روزگار باستانی ایران به‌ویژه دورهٔ هخامنشیان و ساسانیان، سنگ‌نوشته‌هایی باقی مانده است که نشان از توجه ایرانیان به ثبت و ضبط وقایع تاریخی دارد.

۱۶ (۱) (۲) (۳) (۴) در مرحلهٔ گردآوری و تنظیم اطلاعات، پژوهشگر اطلاعات مربوط به موضوع تحقیق را از منابع و اسناد تاریخی استخراج می‌کند.

۱۷ (۱) (۲) (۳) (۴) الف) مرحلهٔ شناسایی منابع: در این مرحله، پژوهشگر پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق، میزان اعتبار، دقت و صحت آن‌ها را ارزیابی می‌کند؛ مثلاً نویسندگان منابع چه کسانی بوده‌اند؟

ب) مرحلهٔ حفاری: این مرحله یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناس به‌شمار می‌رود و نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است؛ چرا که ممکن است با کوچک‌ترین اشتباه، آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی در حال کاوش وارد شود.

ج) تعدادی از آثار و بناهای تاریخی کشور عزیزمان ایران مانند مردان نمکی زنجان و تمدن عظیم جیرفت در استان کرمان به‌طور تصادفی کشف شده‌اند.

۱۸ (۱) (۲) (۳) (۴) الف) موضوع تحقیق باید تازه باشد و تکراری نباشد. هر پژوهش باید مسئلهٔ تازه‌ای را مورد بررسی قرار دهد و حرف و نظر جدیدی را ارائه دهد. موضوع تحقیق هم‌چنین باید دارای اثر و فایده‌ای باشد. علاوه بر این‌ها، محقق باید موضوعی را برگزیند که منابع و اطلاعات کافی در مورد آن موجود باشد.

ب) مرحلهٔ دوم از مراحل پژوهش در تاریخ، تدوین پرسش‌های تحقیق است.

پ) در صورتی که محققی از اسناد استفاده کند، باید از اصالت سند و جعلی نبودن آن مطمئن شود.

۱۹ ۴ ۳ **۲** ۱ از ویژگی‌های رویدادهای تاریخی آن است که دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند و نمی‌توان آن‌ها را به‌طور مستقیم درک کرد و بلکه باید با استفاده از شواهد و مدارک آن‌ها را شناخت. دومین ویژگی اینکه تکرارناپذیر هستند و قابل تجربه نیستند و هم‌چنین مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطهٔ علت و معلولی دارند.

توضیح نکات درسی:

مطابق کتاب درسی، مجزا و مستقل نبودن رویدادهای تاریخی باعث شده بین آن‌ها رابطهٔ علت و معلولی به‌وجود بیاید. در نتیجه تنها قسمت دوم گزینهٔ «۲» صحیح می‌باشد.

۲۰ **۴** ۳ ۲ ۱ پرسش‌های تحقیق علاوه بر آن‌که هدف پژوهش را مشخص می‌کنند، مانع از به بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شوند.

۲۱ ۴ ۳ ۲ **۱** به‌دنبال تحولات فکری که در دورهٔ رنسانس در اروپا به وقوع پیوست، به‌تدریج علم تاریخ نیز متحول شد و شیوهٔ نوینی در تاریخ‌نگاری پدید آمد.

۲۲ ۴ **۳** ۲ ۱ اساس شیوهٔ تاریخ‌نگاری نوین بر سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی بود.

۲۳ ۴ ۳ **۲** ۱ خدای‌نامه‌ها در دورهٔ ساسانیان و با موضوع وقایع و حوادث تاریخی ثبت و نگارش یافته است.

۲۴ **۴** ۳ ۲ ۱ ویژگی‌های رویدادهای تاریخی عبارتند از: دور از دسترس و غیرقابل مشاهده بودن، تکرارناپذیری و غیرقابل تجربه بودن، مجزا و مستقل نبودن و برخورداری از رابطهٔ علت و معلولی.

۲۵ ۴ **۳** ۲ ۱ واژهٔ تاریخ دارای معانی مختلفی است. گاهی منظور از آن، مجموعهٔ حوادثی است که بر سر یک فرد یا جامعه گذشته است. گاهی به‌معنای علم و روش‌های علمی است که به وسیلهٔ آن رویدادهای گذشته بر اساس شواهد و مدارک، مطالعه و تحلیل می‌شوند. گاهی نیز منظور از تاریخ همان روز و ماه و سال یا به عبارتی همان تقویم سالانه است که همه با آن آشنا هستند.

۲۶ ۴ **۳** ۲ ۱ – هدف علم تاریخ، شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته است.

– تدوین خدای‌نامک‌ها در زمان ساسانیان دلالت بر علاقهٔ ایرانیان به ثبت و نگارش اخبار و رویدادهای مهم دارد.

۲۷ ۴ ۳ **۲** ۱ الف) ۵ – یونان باستان

ب) ادبیات و فلسفه

۲۸ ۴ ۳ **۲** ۱ علم تاریخ فقط رویدادهای گذشته را ثبت و نقل نمی‌کند، بلکه زمینه‌ها، علّت‌ها، نتایج و آثار گوناگون حوادث تاریخی را نیز بررسی و تجزیه و تحلیل می‌کند. برای مثال امروزه پژوهشگران تاریخ، برای بررسی واقعهٔ مهمی مانند سقوط ساسانیان، فقط به توصیف ماجرای جنگ‌هایی که میان سپاه ساسانی و اعراب مسلمان رخ داد، اکتفا نمی‌کنند بلکه در ابعادی وسیع‌تر، زمینه‌ها وعلت‌های سیاسی، نظامی، اقتصادی واجتماعی این واقعه را به همراه پیامدهای گوناگون آن، بررسی و تحلیل می‌کنند.

۲۹ **۴** ۳ ۲ ۱ رویدادها و تحولات تاریخی در نتیجهٔ رفتار متقابل "انسان‌ها با یکدیگر و با طبیعت" است (غلط بودن عبارت اول) پس از هرودت، دیگر نویسندگان "یونانی" و سپس "رومی" راه او را ادامه دادند.

۳۰ **۴** ۳ ۲ ۱ تشریح گزینه‌های نادرست: تعدادی از فراعنه و برخی حوادث دوران آن ذکر شده است.

۱– در قدیمی‌ترین سنگ نوشتهٔ تاکنون کشف شده به نام تعدادی از فراعنه و برخی حوادث دوران آن ذکر شده است.

۲– سنگ پالرمو، تکه‌ای بزرگ از یک ستون سنگی یاد بود به نام سالنامهٔ شاهی مربوط به پادشاهی کهن مصر است.

۳– پس از اختراع خط در حدود ۵ هزار سال پیش، به تدریج توجه انسان به سبک و نگارش رویدادهای عصر خویش جمع شد.

۳۱ **۴** ۳ ۲ ۱ واژهٔ تاریخ در عبارت صورت سؤال، به‌معنای یک زمان مشخص است که گروهی از مورخان آن تاریخ مشخص را زمان سقوط امپراتوری ناپلئون انگاشته‌اند.

۳۲ **۴** ۳ ۲ ۱ الف) ۱۳ تا ۱۷ م

ب) شناسایی منابع

پ) دست اول یا اصلی

ت) تاریخ

ث) خودآگاهی و یگانگی بیش‌تر آنان

۳۳ ۴ ۳ ۲ **۱** مرحلهٔ سوم، مرحلهٔ شناسایی منابع می‌باشد و مورد (الف) به این موضوع اشاره می‌کند.

مرحلهٔ پنجم، مرحلهٔ تحلیل و تفسیر اطلاعات می‌باشد و مورد (د) و (هـ) به این موضوع اشاره می‌کند.

۳۴ ۴ **۳** ۲ ۱ هر پژوهش علمی نیازمند یک یا چند پرسش است. پرسش‌ها علاوه بر آنکه هدف پژوهش را مشخص می‌کنند، مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شوند. تدوین پرسش‌های تحقیق، دومین مرحله از مراحل پژوهش در تاریخ است. اینکه «هر پژوهش باید مسئله تازه‌ای را مورد بررسی قرار دهد و حرف و نظر جدیدی را ارائه دهد» مربوط به مرحلهٔ انتخاب موضوع (مرحلهٔ ۱) است.

۳۵ ۴ ۳ ۲ **۱** الف) تصویرشماره (۲) سکهٔ دورهٔ اشکانی است.

ب) رویدادهای تاریخی دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند و نمی‌توان آن‌ها را به‌طور مستقیم درک کرد؛ بلکه باید با استفاده از شواهد و مدارک آن‌ها را شناخت، هم‌چنین این رویدادها تکرارناپذیرند و قابل تجربهٔ مجدد نیستند، مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطهٔ علت و معلولی دارند.

ج) ادبیات و فلسفه

۳۶ ۴ **۳** ۲ ۱ تشریح عبارت‌های نادرست:

پ) بناها، ابزارها و سنگ‌نگاره‌ها جزء منابع دست اول محسوب می‌شوند.

ت) کار مورخان شباهت زیادی به کار کارآگاهان پلیس دارد، نه جغرافی‌دانان.

۳۷ ۴ **۳** ۲ ۱ برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.

۳۸ ۴ ۳ ۲ **۱** یکی از نمونه‌های تاریخ‌نگاری براساس موضوع‌محوری، کتاب مروج‌الذهب و معادن‌الجوهر نوشتهٔ علی بن حسین مسعودی است که نوعی تاریخ‌نگاری تحلیلی نیز محسوب می‌شود.

۳۹ ۴ **۳** ۲ ۱ تحلیل و تفسیر اطلاعات از مراحل پژوهش در تاریخ است، نه فواید و کارکردهای مطالعهٔ آن. (توجه داشته باشید که تحلیل و تفسیر اطلاعات علوم انسانی از کارکردهای مطالعهٔ تاریخ محسوب می‌شود، نه تمام علوم)

۴۰ ۴ ۳ ۲ **۱** تشریح گزینه‌های نادرست:

الف) در رابطه با انتخاب موضوع محقق باید موضوعی را برگزیند که منابع و اطلاعات کافی در مورد آن موجود باشد.

ب) مربوط به مرحلهٔ شناسایی منابع می‌باشد.

پ) در مرحلهٔ گردآوری اطلاعات، پژوهشگر اطلاعات مربوط به موضوع تحقیق را از منابع و اسناد تاریخی استخراج و سپس تنظیم و دسته‌بندی می‌نماید.

ث) این موضوع مربوط به مرحلهٔ تحلیل و تفسیر اطلاعات می‌باشد.

۴۱ ۴ ۳ **۲** ۱ زمان و مکان، دو رکن مهم دانش تاریخ به‌شمار می‌روند و نخستین پرسش‌هایی که برای تاریخ‌نگاران مطرح می‌شود، این است که رویدادهای تاریخی در چه زمانی و کجا رخ داده‌اند و تصویر صورت سؤال، سنگ پالرمو، تکه‌ای بزرگ از یک ستون سنگی یادبود به‌نام «سالنامهٔ شاهی» مربوط به پادشاهی کهن مصر است که در موزهٔ شهر پالرمو در ایتالیا نگهداری می‌شود.

۴۲ **۴** ۳ ۲ ۱ بخش عمدهٔ مطالب کتاب تاریخ هرودت به شرح جنگ‌های یونان و ایران اختصاص دارد و پس از هرودت، دیگر نویسندگان یونانی و سپس رومی راهی را که او آغازکنندهٔ آن بود، ادامه دادند و فنّ تاریخ‌نویسی را تکامل بخشیدند.

۴۳ ۴ **۲** ۳ ۱ در تاریخ‌نگاری نوین علم تاریخ صرفاً به ثبت و نقل رویدادهای گذشته بسنده نمی‌کند؛ بلکه زمینه‌ها، علت‌ها، نتایج و آثار گوناگون حوادث تاریخی را نیز بررسی و تجزیه و تحلیل می‌نماید.

بعضی از مورخان درباری به اسناد و مدارک دولتی دسترسی داشتند و می‌توانستند از آن‌ها برای ثبت و نگارش رویدادها استفاده کنند.

۴۴ ۴ **۲** ۳ ۱ به گفتهٔ شهید استاد مطهری: «از نظر قرآن، تاریخ بشر و تحولات آن، بر طبق یک سلسله سنن و نوامیس صورت می‌گیرد» و قرآن، تاریخ را به عنوان یک منبع معتبر برای کسب شناخت و تفکر معرفی می‌کند و علم تاریخ می‌تواند ما را در ارزیابی و شناخت درست اوضاع و شرایط کنونی جامعهٔ خویش و سایر جوامع و نیز ترسیم افق آینده، کمک کند.

۴۵ ۴ ۳ **۲** ۱ نیاکان ما به اتکاء آگاهی تاریخی به گذشتهٔ خود و دلبستگی به زبان و فرهنگ خویش بوده است که توانسته‌اند در برابر حوادث عظیمی همچون حملهٔ اسکندر مقدونی، تهاجم ویرانگر مغولان و نظایر آن، دوام بیاورند و مانع فروپاشی جامعه و فرهنگ ایرانی شوند. در نتیجهٔ نیاز به زمان‌سنجی بود که بشر موفق شد ابزارهایی مانند ساعت‌های آفتابی، آبی و شنی و همچنین وسیلهٔ پیچیده‌تری مثل اسطرلاب را برای رصد خورشید، ماه و دیگر سیارگان و ستارگان اختراع نماید.

۴۶ ۴ **۳** ۲ ۱ منظور از واژهٔ تاریخ در عبارت «تاریخ را باید به شیوهٔ علمی و روشمند نوشت»، تاریخ علم و روش‌های علمی است که به وسیلهٔ آن رویدادهای گذشته براساس شواهد و مدارک مطالعه و تحلیل می‌شوند و قدیمی‌ترین متن تاریخی‌ای که تاکنون کشف شده، سنگ‌نوشته‌ای به خط کهن مصری است و برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.

۴۷ ۴ **۲** ۳ ۱ تصویر آمده در سؤال نمایی از سکهٔ دورهٔ اشکانی به عنوان منبع دست اول می‌باشد و منشور کورش از نظر درجهٔ اهمیت و اعتبار جزء منابع دست اول یا اصلی می باشد که در حال حاضر در موزهٔ بریتانیا در لندن نگهداری می‌شود.

۴۸ ۴ **۳** ۲ ۱ الف) در گاه‌شماری خورشیدی- قمری بابلی برای رفع اختلاف زمانی، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند. ????

ب) مبدأ گاه‌شماری اوستایی، به تخت نشستن هر پادشاه است و ماهها و روزهای هر ماه با اسامی ایزدان و فرشتگان نامگذاری می‌شد. ????????

پ) اساس شیوهٔ تاریخ‌نگاری نوین بر سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی بود.

۴۹ ۴ **۳** ۲ ۱ مراحل پژوهش در تاریخ:

مرحلهٔ دوم: در این مرحله هدف پژوهش مشخص می‌شود و همین عامل مانع از به بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شود.

مرحلهٔ پنجم: تحلیل و تفسیر رویدادهای تاریخی کار ساده‌ای نیست و مورخان برای انجام این کار، نیازمند روش‌ها و مهارت‌های خاصی هستند.

منابع پژوهش تاریخی از نظر درجهٔ اهمیت و اعتبار به دو دستهٔ منابع دست اول یا اصلی و منابع دست دوم یا فرعی، تقسیم می‌شوند.

۵۰ **۴** ۳ ۲ ۱ هر پژوهش علمی نیازمند یک یا چند پرسش است. پرسش‌ها علاوه بر آنکه هدف پژوهش را مشخص می‌کنند، مانع از به بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شوند.

در مرحله‌ی گردآوری و تنظیم اطلاعات، پژوهشگر اطلاعات مربوط به موضوع تحقیق را از منابع و اسناد تاریخی استخراج و سپس تنظیم و دسته‌بندی می‌کند.

۵۱ **۴** ۳ ۲ ۱ تاریخ‌نگاری نوین دارای ویژگی‌هایی است که آن را از تاریخ‌نویسی و وقایع‌نگاری‌های قبلی متمایز می‌سازد. این ویژگی‌ها عبارتند از:

۱- پرداختن به همه‌ی ابعاد فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، هنری به جای توصیف و شرح زندگانی فرمانروایان و امور سیاسی و نظامی آن‌ها

۲- بررسی زمینه‌ها، علت‌ها، نتایج و آثار گوناگون حوادث تاریخی به جای ثبت و نقل صرف رویدادهای گذشته

۵۲ ۴ ۳ **۲** ۱ تصویر داده شده در صورت سؤال، سکه‌ی دوران اشکانی است و سکه‌ها و هر وسیله‌ای که از گذشته به جای مانده است، جزء منابع دست اول یا اصلی به حساب می‌آیند.

۵۳ ۴ ۳ **۲** ۱ «ایجاد تحول توسط شخصیت‌های مهم تاریخی: بهره‌گیری از گذشته برای حال»، «آینده دعوت قرآن به مطالعه سرگذشت اقوام گذشته: منبع شناخت و تفکر»

۵۴ ۴ ۳ **۲** ۱ سنگ پالرمو، تکه‌ای بزرگ از یک ستون یادبود به نام «سالنامه‌ی شاهی» مربوط به پادشاهی کهن مصر است و در موزه‌ی شهر پالرمو در ایتالیا، نگاهداری می‌شود.

۵۵ ۴ ۳ **۲** ۱ مورخان با طرح پرسش و گردآوری اطلاعات و جست‌وجوی شواهد و مدارک به بازسازی زندگی مردمان و جوامع پیشین می‌پردازند.

۵۶ ۴ ۳ **۲** ۱ دامنه‌ی شناخت و آگاهی تاریخی فقط محدود به گذشته نمی‌شود، بلکه به درک زمان حال و ترسیم مسیر آینده نیز کمک می‌کند. در نتیجه مطالعه‌ی تاریخ به ما کمک می‌کند تا بفهمیم که فرهنگ‌ها و جوامع بشری چگونه و تحت تأثیر چه عوامل و شرایطی به وجود آمده، پیشرفت کرده و به وضعیت امروزی رسیده‌اند. بدین گونه، علم تاریخ می‌تواند ما را در ارزیابی و شناخت درست اوضاع و شرایط کنونی جامعه‌ی خویش و سایر جوامع و نیز ترسیم افق آینده، کمک کند.

۵۷ ۴ **۳** ۲ ۱ پژوهش در تاریخ دارای ۶ مرحله است که در مرحلهٔ سوم، شناسایی منابع است، پژوهشگر پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق، میزان اعتبار، دقت و صحت آن‌ها را ارزیابی می‌کند.

در مرحلهٔ چهارم گردآوری و تنظیم اطلاعات؛ پژوهشگر اطلاعات مربوط به موضوع تحقیق را از منابع و اسناد تاریخی استخراج و سپس تنظیم و دسته‌بندی می‌نماید.

۵۸ **۴** ۳ ۲ ۱ هر پژوهش علمی نیازمند یک یا چند پرسش است. پرسش‌ها علاوه بر آن که هدف پژوهش را مشخص می‌کنند، مانع از به بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شوند.

۵۹) ۴ ۳ ۲ **۱** از این رو انسان در تاریخ نقش محوری و اساسی دارد و رویدادها و تحولات تاریخی در نتیجهٔ رفتار متقابل انسان‌ها با یکدیگر و با طبیعت، پدید آمده‌اند.

۶۰) **۴** ۳ ۲ ۱ اساس شیوهٔ تاریخ‌نگاری نوین بر سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی بود.

توضیح نکات درسی:

در تاریخ‌نگاری نوین، علم تاریخ صرفاً به توصیف و شرح زندگانی و اقدامات فرمانروایان و امور سیاسی و نظامی محدود نمی‌شود، بلکه همهٔ ابعاد فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و هنری و... جوامع گذشته را در بر می‌گیرد.

۶۱) ۴ **۳** ۲ ۱ الف: مربوط به تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی، از جمله فواید و کارکردهای مطالعهٔ تاریخ است.

ب: مربوط به بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده، از فواید و کارکردهای مطالعهٔ تاریخ است.

پ: مربوط به منبع شناخت و تفکر، از فواید و کارکردهای مطالعهٔ تاریخ است.

ت: مربوط به بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده، از فواید و کارکردهای مطالعهٔ تاریخ است.

۶۲) ۴ **۳** ۲ ۱ الف) مطالعهٔ تاریخ به ما کمک می‌کند تا بفهمیم که فرهنگ‌ها و جوامع بشری چگونه و تحت تأثیر چه عوامل و شرایطی به‌وجود آمده، پیشرفت کرده و به وضعیت امروزی رسیده‌اند.

ب) «دعوت قرآن به مطالعهٔ سرگذشت اقوام گذشته» مربوط به منبع شناخت و تفکر، از فواید و کارکردهای مطالعهٔ تاریخ است.

– «ایجاد تحول توسط شخصیت‌های مهم تاریخی» مربوط به بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده از دیگر فواید و کارکردهای مطالعهٔ تاریخ است.

۶۳) ۴ **۲** ۳ ۱ عبارت «ب» صحیح است.

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) تدوین خدای‌نامه‌ها یا خدای‌نامک‌ها در زمان ساسانیان واقع شده دلالت بر علاقهٔ ایرانیان به ثبت و نگارش اخبار و رویدادهای مهم دارد.

ب) اساس شیوهٔ تاریخ‌نگاری نوین بر سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی بود.

ت) در تاریخ‌نگاری نوین به همهٔ ابعاد فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و هنری و ... پرداخته می‌شود.

۶۴) ۴ **۲** ۳ ۱ الف) سنجش دقیق منابع، استناد به مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی اساس شیوهٔ تاریخ‌نگاری نوین را شکل می‌دهد.

ب) تاریخ هرودت – یونان و ایران

ج) سنگ پالرمو مربوط به تاریخ پادشاهی کهن مصر باستان است و در ایتالیا نگهداری می‌شود.

۶۵) ۴ **۲** ۳ ۱ الف) رویدادهای تاریخی اگرچه در زمان معینی در گذشته به وقوع پیوسته‌اند، اما آثار و پیامدهای این رویدادها گذشته، حال و آینده را به یکدیگر پیوند می‌دهد، برای مثال، نتایج و تأثیرات برخی حوادث عظیم تاریخی مانند تأسیس سلسلهٔ بزرگ هخامنشیان، جنگ‌های صلیبی، نهضت رنسانس و انقلاب‌های بزرگ معاصر فقط به زمان وقوع این حوادث محدود نبوده، بلکه دوران پس از آن حوادث را نیز به طرز چشمگیری متأثر کرده است. که این مورد مربوط به بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده از فواید و کارکردهای مطالعهٔ تاریخ است.

ب) نیاکان ما به اتکای چنین آگاهی و دلبستگی به زبان و فرهنگ خویش، توانسته‌اند در برابر حوادث عظیمی همچون حملهٔ اسکندر مقدونی و تهاجم ویرانگر مغولان و سایر هجوم‌های خارجی دوام بیاورند و مانع فروپاشی جامعه و فرهنگ ایرانی شوند.

پ) تصویر داده شده مربوط به تعدادی از ۷۳ گل‌مهرهٔ متعلق به دوران ساسانیان است.

۶۶) ۴ **۲** ۳ ۱ الف) به درک زمان حال و ترسیم مسیر آینده کمک می‌کند.

ب) کمک می‌کند تا درک درستی از هویت و کیستی خود پیدا کنیم و بدانیم که چگونه به جایگاهی که هم‌اکنون هستیم، رسیده‌ایم.

ج) مطالعهٔ سرگذشت انسان‌ها و جوامع گذشته از منابع ارزشمند برای تقویت قوهٔ تفکر و شناخت انسان است.

۶۷) ۴ ۳ ۲ **۱** هرودت (مورخ مشهور یونانی) به‌منظور نگارش کتاب تاریخ خود به مصر، فینیقیه و جاهای دیگر سفر و شرایط طبیعی و اقلیمی آن سرزمین‌ها را بررسی کرده است. ابن خلدون (اندیشمند مسلمان تونسی) نیز بخشی از مقدمهٔ کتاب *العبر* خود را به تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ، اخلاق و رفتار آدمیان اختصاص داده است. جغرافیای تاریخی به مطالعهٔ مناطق و سرزمین‌های مختلف در گذشته می‌پردازد و یکی از پیامدهای ارتباط جغرافیا و تاریخ، اهمیت یافتن نقشه در مطالعهٔ تاریخ است.

۶۸) **۴** ۳ ۲ ۱ الف) انتخاب موضوع

ب) تحلیل و تفسیر اطلاعات

پ) تدوین پرسش‌های تحقیق

ت) شناسایی منابع

۶۹) ۴ **۲** ۳ ۱ گاهی منظور از واژهٔ تاریخ، مجموعهٔ حوادث و رویدادهایی است که یک فرد یا یک جامعه از سرگذرانده است؛ مانند «تاریخ ایران» که منظور از آن مجموعهٔ حوادثی است که در زمان گذشته بر سر مردم ایران آمده است.

۷۰) ۴ **۳** ۲ ۱

برای انتخاب موضوع پژوهش، معیارهایی باید مورد توجه قرار گیرد؛ مثلا موضوع تحقیق تازه باشد و تکراری نباشد. هر پژوهش باید مسئلهٔ تازه‌ای را مورد بررسی قرار دهد و حرف و نظر جدیدی را ارائه دهد. موضوع تحقیق هم‌چنین باید دارای اثر و فایده‌ای باشد.

۷۱) ۴ **۳** ۲ ۱ الف) «مانع از به بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست»، مرتبط با مرحلهٔ تدوین پرسش‌های تحقیق از مراحل پژوهش در تاریخ است.

ب) سنگ پالرمو تکه‌ای بزرگ از یک ستون سنگی به نام «سالنامهٔ شاهی» و مربوط به پادشاهی کهن مصر است.

پ) آگاهی تاریخی ایرانیان به گذشتهٔ خود، به همراه زبان فارسی و فرهنگ ایرانی، نقش زیادی در حفظ موجودیت و هویت آنان در طول تاریخ داشته است.

ت) «محدود نبودن نهضت رنسانس به زمان وقوع آن» مرتبط با بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده بوده و از کارکردهای مطالعهٔ تاریخ است.

۷۲) **۴** ۳ ۲ ۱ گزینهٔ «۴» از ویژگی‌های تاریخ‌نگاری قدیمی دوران اسلام است.

۷۳) ۴ ۳ ۲ **۱** در مرحلهٔ تحلیل و تفسیر اطلاعات، در واقع، کار مورخان شباهت بسیاری به کار کارآگاهان پلیس دارد. کارآگاهان و مورخان هردو به دنبال شواهد و مدارکی هستند که به گونه‌ای گذشته را بازسازی و تفسیر کنند.

۷۴) ۴ ۳ **۲** ۱ تاریخ روابط سیاسی ایران و فرانسه در دورهٔ قاجار ← گاهی واژهٔ تاریخ در نوشته‌ها و زبان مردم به کار رفته و منظور از آن علم و روش‌های علمی است که به وسیلهٔ آن، رویدادهای گذشته براساس شواهد و مدارک مطالعه و تحلیل می‌شوند.

تاریخ یونان ← گاهی واژهٔ تاریخ به منظور مجموعهٔ حوادث و رویدادهایی است که یک فرد یا یک جامعه از سر گذرانده است.

ارائهٔ نتایج تحقیق دربارهٔ تمدن جیرفت مربوط به گزارش یافته‌های پژوهش یعنی ششمین مرحله از مراحل پژوهش در تاریخ است.

۷۵) ۴ **۳** ۲ ۱ الف) رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.

ب) اساس شیوهٔ تاریخ‌نگاری نوین، بر سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی بود.

پ) امروزه پژوهشگران تاریخ، برای بررسی واقعهٔ مهمی مانند سقوط ساسانیان، فقط به توصیف ماجرای جنگ‌هایی که میان سپاه ساسانی و اعراب مسلمان رخ داد، اکتفا نمی‌کنند. بلکه در ابعادی وسیع‌تر، زمینه‌ها و علت‌های سیاسی، نظامی، اقتصادی و اجتماعی این واقعه را به همراه آثار و پیامدهای گوناگون آن، بررسی و تحلیل می‌کنند.

ت) قبل از دوران رنسانس، عمدهٔ تمرکز مورخان بر بیان حوادث سیاسی و نظامی و شرح حال فرمانروایان بود و به مسائل و موضوعات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اهمیتی نمی‌دادند.

۷۶) **۴** ۳ ۲ ۱ هدف علم تاریخ، شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته است و ابن‌خلدون، اندیشمند مسلمان تونسی که در قرن ۸ هـ.ق. می‌زیست، بخشی از مقدمهٔ کتاب العبر خود را به تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ، اخلاق و رفتار آدمیان اختصاص داده است.

۷۷) ۴ ۳ ۲ **۱** محقق باید موضوعی را برگزیند که منابع و اطلاعات کافی در مورد آن موجود باشد . «پرسش?ها» در یک پژوهش? علمی مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از سیر درست پژوهش می?شوند. ???

۷۸) ۴ **۳** ۲ ۱ الف) شناسایی منابع

ب) تدوین پرسش‌های تحقیق

پ) تحلیل و تفسیر اطلاعات

۷۹) ۴ ۳ ۲ **۱** واژهٔ تاریخ دارای معانی مختلفی است. منظور از آن مجموعه حوادث و رویدادهایی است که یک فرد یا یک جامعه از سر گذرانده است. گاهی واژهٔ تاریخ در نوشته‌ها و زبان مردم به کار می‌رود و منظور از آن علم و روش‌های علمی است که به وسیلهٔ آن، رویدادهای گذشته براساس شواهد و مدارک مطالعه و تحلیل می‌شوند. هدف علم تاریخ، شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۳»: تعریف علم تاریخ است نه واژهٔ تاریخ

گزینه‌ی «۴»: قسمت اول، تعریف علم باستان‌شناسی است و قسمت دوم این گزینه هدف علم باستان‌شناسی را بیان می‌کند.

۸۰) ۴ ۳ **۲** ۱ مطالعه‌ی تاریخ به ما کمک می‌کند تا بفهمیم که فرهنگ‌ها و جوامع بشری چگونه و تحت تأثیر چه عوامل و شرایطی به‌وجود آمده، پیشرفت کرده و به وضعیت امروزی رسیده‌اند. بدین‌گونه، علم تاریخ می‌تواند ما را در ارزیابی و شناخت درست اوضاع و شرایط کنونی جامعه‌ی خویش و سایر جوامع و نیز ترسیم افق آینده، کمک کند.

۸۱) ۴ ۳ ۲ **۱** واژهٔ تاریخ دارای معانی مختلفی است. گاهی منظور از آن مجموعه حوادث و رویدادهایی است که فرد یا جامعه از سر گذرانده است. مانند «تاریخ ایران»

۸۲) ۴ **۳** ۲ ۱ گاهی واژهٔ تاریخ در نوشته‌ها و زبان مردم به کار می‌رود و منظور از آن علم و روش‌های علمی است که به‌وسیلهٔ آن، رویدادهای گذشته بر اساس شواهد و مدارک، مطالعه و تحلیل می‌شوند، مانند تاریخ روابط سیاسی ایران و عثمانی در دورهٔ صفویه

۸۳) **۴** ۳ ۲ ۱ گاهی منظور از واژهٔ تاریخ، علم و روش‌های علمی است که به وسیلهٔ آن، رویدادهای گذشته بر اساس مدارک، مطالعه و تحلیل می‌شوند؛ مثلاً تاریخ روابط اقتصادی ایران و هند در دوران اشکانیان.

ویژگی رویدادهای تاریخی: ۱- دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند.۲ - تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند. ۳- مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر روابط علت و معلولی دارند.

۸۴) **۴** ۳ ۲ ۱ برخی از مورخان درباری، پیش از ظهور تاریخ‌نگاری نوین، به اسناد و مدارک دولتی دسترسی داشتند و می‌توانستند از آن‌ها برای ثبت و نگارش رویدادها استفاده کنند.

۸۵) ۴ **۳** ۲ ۱ تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) اساس شیوهٔ تاریخ‌نگاری نوین بر سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی بود.

د) قبل از رنسانس عمدهٔ تمرکز مورخان بر بیان حوادث سیاسی و نظامی و شرح حال فرمانروایان بود و به مسائل و موضوعات اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی اهمیتی نمی‌داد.

۸۶) ۴ **۳** ۲ ۱ به دنبال تحولات فکری و علمی که در دوره رنسانس در اروپا به وقوع پیوست، به تدریج علم تاریخ نیز متحول شد و شیوهٔ نوینی در تاریخ‌نگاری آمد. اساس این شیوه بر سنجش دقیق منابع، استناد بر اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان‌پردازی بود.

۸۷) **۴** ۳ ۲ ۱ الف) مصری ب) ۴ هزار سال پ) ایتالیا

۸۸) ۴ ۳ ۲ **۱** برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.

۸۹) ۴ **۳** ۲ ۱ تدوین خدای‌نامه در زمان ساسانیان نمونه‌ای از دلبستگی ایرانیان به نگارش وقایع و ضبط سلسله‌ها و حوادث تاریخی است و برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.

۹۰) ۴ ۳ ۲ **۱** تاریخ بحث و گفت‌وگو در مورد اتفاقات گذشته‌اند که خصوصیتشان " تکرارناپذیر بودن " است.

۹۱) ۴ **۳** ۲ ۱ تاریخ، علمی است که به مطالعهٔ جنبه‌های مختلف زندگی انسان‌ها و جامعه‌ها در گذشته می‌پردازد و علل و نتایج و افکار و اعمال پیشینیان را بررسی و تحلیل می‌کند.

هدف علم تاریخ: آگاهی از زندگی اجتماعی در گذشته که شامل تمامی جنبه‌های زندگی است.

تصویر: سنگ پالرمو، تکه‌ای بزرگ از یک ستون سنگی یادبود به نام «سالنامهٔ شاهی» مربوط به پادشاهی کهن مصر است که در موزهٔ شهر پالرمو - ایتالیا نگهداری می‌شود.

۹۲) ۴ ۳ ۲ **۱** به‌ترتیب: منبع شناخت و تفکر، بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده، تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی

۹۳) ۴ ۳ ۲ **۱** الف) مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست ← تدوین پرسش‌های تحقیق

ب) تنظیم و دسته‌بندی اطلاعات ← گردآوری و تنظیم اطلاعات

پ) تفسیر و بازسازی گذشته ← تحلیل و تفسیر اطلاعات

۹۴) ۴ **۳** ۲ ۱ برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.

پس از هرودت، دیگر نویسندگان یونانی و سپس رومی، راهی را که او آغازکنندهٔ آن بود، ادامه دادند و فن تاریخ‌نویسی را تکامل بخشیدند.

۹۵ (۴) عبارت مطرح‌شده مربوط به «بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده» می‌باشد و سنگ‌نوشته‌ها و سنگ‌نگاره‌ها جزء منابع دست اول محسوب می‌شوند.

۹۶ (۴) از روزگار باستانی ایران به ویژه دورهٔ هخامنشیان و ساسانیان سنگ‌نوشته‌هایی باقی‌مانده است که نشان از توجه ایرانیان به ثبت و ضبط وقایع تاریخی دارد.

۹۷ (۴) به گفتهٔ شهید استاد مطهری: «از نظر قرآن تاریخ بشر و تحولات آن، بر طبق یک سلسله سنن و نوامیس صورت می‌گیرد و عزّت‌ها، ذلّت‌ها، موفقیت‌ها و شکست‌ها، خوشبختی‌ها و بدبختی‌های تاریخ، حساب‌های دقیق و منظم دارد.»

۹۸ (۳) آگاهی تاریخی ایرانیان از گذشتهٔ خودشان (شامل زبان، فرهنگ، مذهب و دیگر جلوه‌های تمدنی ایرانی بودن)، نقش زیادی در حفظ هویت آنان در طول تاریخ داشته است.

آگاهی افراد یک جامعه نسبت به گذشتهٔ مشترکشان، باعث خودآگاهی و یگانگی بیشتر آنان می‌شود.

۹۹ (۴) موضوع تحقیق باید تازه و غیرتکراری باشد. هر پژوهش باید مسئلهٔ تازه‌ای را بررسی کند و نظر جدیدی ارائه دهد. موضوع تحقیق هم‌چنین باید دارای اثر و فایده باشد. محقق باید موضوعی را برگزیند که دارای منابع و اطلاعات کافی باشد.

۱۰۰ (۲) تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ (۱): مربوط به مرحلهٔ چهارم، یعنی گردآوری و تنظیم اطلاعات است.

گزینهٔ (۳): مربوط به مرحلهٔ سوم، یعنی شناسایی منابع است.

گزینهٔ (۴): مربوط به مرحلهٔ پنجم، یعنی تحلیل و تفسیر اطلاعات است، که این مرحله کار ساده‌ای نیست.

۱۰۱ (۳) اگر محقّق از اسناد استفاده کند باید از اصالت و جعلی نبودن سند آن مطمئن شود. به‌دنبال پیشرفت‌های فکری و علمی که در دورهٔ رنسانس (حدود قرن‌های ۱۳ تا ۱۷ م) در اروپا به وقوع پیوست، به‌تدریج علم تاریخ نیز متحول شد و شیوهٔ نوینی در تاریخ‌نگاری پدید آمد.

۱۰۲ (۱) تشریح عبارت‌های نادرست: الف) موضوع تحقیق باید تازه باشد و تکراری نباشد. هر پژوهش باید مسئلهٔ تازه‌ای را مورد بررسی قرار دهد و حرف و نظر جدید را ارائه دهد. موضوع تحقیق همچنین باید دارای اثر و فایده‌ای باشد.

ج) در صورتی که محققی از اسناد استفاده کند، باید ازاصالت سند و جعلی نبودن آن مطمئن شود.

۱۰۳ (۴) سلوکیان برای تحکیم سلطهٔ خود در ایران، یونانیان زیادی را به ایران کوچاندند.

سکه‌ها از منابع دست اول (اصلی) در پژوهش‌های تاریخی محسوب می‌شوند.

۱۰۴ (۴) الف) مردان نمکی زنجان

ب) حفاری

ج) تحلیل و تفسیر اطلاعات

د) تدوین پرسش‌های تحقیق

۱۰۵ (۱) بررسی تمامی عبارت‌ها:

الف) استفاده و به کاربردن روش‌ها و مهارت‌های خاص در پژوهش: تحلیل و تفسیر اطلاعات

ب) هر پژوهش باید مسئلهٔ تازه‌ای را مورد بررسی قرار دهد و حرف و نظر جدیدی را ارائه کند: انتخاب موضوع

ج) اگر محققی از اسناد استفاده کند، باید از اصالت و جعلی نبودن آن مطمئن شود: شناسایی منابع

د) این مرحله شباهت بسیار زیادی به کار کارآگاهان پلیس دارد: تحلیل و تفسیر اطلاعات

۱۰۶ (۱) رویدادهای تاریخی دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند و تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند، مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطهٔ علت و معلولی دارند و تدوین پرسش‌های پژوهش مرحلهٔ دوم از مراحل پژوهش درتاریخ است و نویسندگان منابع دست اوّل، خود ناظر رویدادها بوده‌اند یا شرح ماجرا را از شاهدان واقعه شنیده‌اند.

۱۰۷ (۳) منشور کوروش هم اکنون در موزهٔ بریتانیا در لندن نگه‌داری می‌شود (رد الف).

طاق‌بستان در کرمانشاه می‌باشد (رد ب) .

تاریخ به مفهوم واقعی آن از قرن ۵ قبل از میلاد آغاز شد (رد د).

۱۰۸ (۲) پژوهشگر باید موضوعی را برگزیند که منابع و اطلاعات کافی دربارهٔ آن وجود داشته باشد.

۱۰۹ (۱) در مرحلهٔ آخر (ششم) یک پژوهش تاریخی، پژوهشگر نتایج و یافته‌های تحقیق و استخراج و در قالب گزارش علمی ارائه می‌کند.

۱۱۰ (۱) الف): شناسایی منبع

ب): تحلیل و تفسیر اطلاعات

پ): گزارش یافته‌های پژوهش

۱۱۱ (۳) علاوه‌بر منابع مکتوب، تمامی آثار باستانی و تاریخی، شامل: بناها، ابزارها، اشیاء، سنگ‌نگاره‌ها و سنگ‌نوشته‌ها، سکه‌ها و هر وسیله‌ای که از گذشته به جای مانده، به‌عنوان منابع دست اول محسوب می‌شوند.

۱۱۲ (۲) شناخت و آگاهی نسبت به زندگی اجتماعی در گذشته مربوط به هدف علم تاریخ است و گردآوری و تنظیم اطلاعات چهارمین مرحلهٔ پژوهش در تاریخ می‌باشد و در گاه‌شماری بابلی هر سه سال یک ماه به سال می‌افزودند و به نظم و ترتیب رویدادها، گاه‌شماری (کرونولوژی) می‌گویند.

۱۱۳ (۴) الف) هر پژوهش علمی نیازمند یک یا چند پرسش است، پرسش‌ها علاوه بر آنکه هدف پژوهش را مشخص می‌کنند، مانع از به بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست می‌شوند.

ب) کار مورخان در مرحلهٔ پنجم یعنی تحلیل و تفسیر اطلاعات شباهت بسیاری به کارآگاهان پلیس دارد، زیرا هر دو به‌دنبال شواهد و مدارک هستند که به‌گونه‌ای گذشته را بازسازی و تفسیر کنند.

۱۱۴ (۳) به همهٔ تحقیقات و آثاری که بر پایهٔ منابع دست اول پدید می‌آیند، منابع دست دوم یا فرعی گفته می‌شود. منشور کوروش جزء منابع دست اول می‌باشد.

۱۱۵ (۱) (۲) (۳) (۴) – موضوع تحقیق باید تازه و غیرتکراری باشد.
– هر پژوهش علمی نیازمند یک یا چند پرسش است که مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر می‌شود.
– کافی بودن منابع و اطلاعات در مرحلهٔ انتخاب موضوع بررسی می‌شود.

۱۱۶ (۱) (۲) (۳) (۴) در دوران قبل از رنسانس مورخان اغلب به تنظیم، ثبت و نگارش وقایع می‌پرداختند و توجه چندانی به بررسی علل، آثار و نتایج رویدادهای تاریخی نداشتند و علاوه بر آن عمدهٔ تمرکز این مورخان بر بیان حوادث سیاسی و نظامی و شرح حال فرمانروایان بود و به مسائل و موضوع‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اهمیتی نمی‌دادند.
توضیح سایر گزینه‌ها: گزینه‌های «۲ ، ۳ و ۴» از ویژگی تاریخ‌نویسی نوین می‌باشند.

۱۱۷ (۱) (۲) (۳) (۴) پرسش‌ها علاوه بر آنکه هدف پژوهش را مشخص می‌کنند، مانع از به بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست می‌شوند و کار مورخ در مرحلهٔ تحلیل و تفسیر اطلاعات شباهت زیادی به کار کارآگاهان پلیس دارد و موضوع تحقیق باید دارای اثر و فایده باشد.

۱۱۸ (۱) (۲) (۳) (۴) الف) تحلیل و تفسیر اطلاعات
ب) تدوین پرسش‌های تحقیق
ج) انتخاب موضوع

۱۱۹ (۱) (۲) (۳) (۴) الف) پادشاهی کهن مصر
ب) تدوین پرسش‌های تحقیق
پ) تحلیل و تفسیر اطلاعات
ت) رنسانس

۱۲۰ (۱) (۲) (۳) (۴) استخراج داده‌ها واطلاعات از منابع و اسناد تاریخی و دسته‌بندی آن‌ها مربوط به مرحلهٔ گردآوری و تنظیم اطلاعات است و در مرحلهٔ تحلیل و تفسیر اطلاعات، کار پژوهشگر به کار کارآگاهان پلیس شباهت دارد.

۱۲۱ (۱) (۲) (۳) (۴) در مرحلهٔ دوم از مراحل شش‌گانهٔ پژوهش در تاریخ، طرح پرسش‌ها موجب مشخص شدن هدف و هم مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر می‌شود و سنگ پالرمو سالنامهٔ شاهی است که مربوط به پادشاهی کهن مصر می‌باشد.

۱۲۲ (۱) (۲) (۳) (۴) آیهٔ مورد نظر مربوط به اندیشیدن و اولین فایده و کارکرد مطالعهٔ تاریخ است. (منبع شناخت و تفکر)

۱۲۳ (۱) (۲) (۳) (۴) دامنهٔ شناخت و آگاهی تاریخی فقط به گذشته محدود نمی‌شود، بلکه به درک زمان حال و ترسیم مسیر آینده نیز کمک می‌کند؛ زیرا رویدادهای تاریخی اگرچه در زمان معینی در گذشته به وقوع پیوسته‌اند، اما آثار و پیامدهای این رویدادها، گذشته، حال و آینده را به یکدیگر پیوند می‌دهد.

۱۲۴ (۱) (۲) (۳) (۴) آگاهی افراد جامعه از گذشتهٔ مشترکشان، باعث خودآگاهی و یگانگی بیشترآنان می‌شود. این عبارت، تقویت حس میهن‌دوستی وهویت ملی آمده است.

۱۲۵ (۱) (۲) (۳) (۴) عبارت مزبور مربوط به تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی (از فواید و کارکردهای علم تاریخ) می‌باشد.

۱۲۶ (۱) (۲) (۳) (۴) دامنهٔ شناخت و آگاهی تاریخی به درک زمان حال و ترسیم مسیر آینده کمک می‌کند. – شناخت گذشته و بررسی زندگی مردم در زمان‌ها و مکان‌های دیگر کمک می‌کند تا درک درستی از هویت و کمیتی خود پیدا کنیم و بدانیم که چگونه به جایگاهی که هم‌اکنونی هستیم رسیده‌ایم – مطالعهٔ سرگذشت انسان‌ها و جوامع گذشته از منابع ارزشمند برای تقویت قوهٔ تفکر و شناخت انسان است.

پاسخ‌نامه کلیدی

۱	۱	**۲**	۳	۴
۲	**۱**	۲	۳	۴
۳	۱	**۲**	۳	۴
۴	۱	**۲**	۳	۴
۵	۱	۲	۳	**۴**
۶	۱	۲	**۳**	۴
۷	۱	۲	**۳**	۴
۸	۱	۲	۳	**۴**
۹	۱	۲	**۳**	۴
۱۰	۱	۲	۳	**۴**
۱۱	۱	**۲**	۳	۴
۱۲	۱	**۲**	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	**۴**
۱۴	۱	۲	**۳**	۴
۱۵	**۱**	۲	۳	۴
۱۶	۱	**۲**	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	**۴**
۱۸	۱	۲	**۳**	۴
۱۹	۱	**۲**	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	**۴**
۲۱	**۱**	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	**۳**	۴
۲۳	۱	**۲**	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	**۴**
۲۵	۱	۲	**۳**	۴
۲۶	۱	۲	**۳**	۴
۲۷	۱	**۲**	۳	۴
۲۸	۱	**۲**	۳	۴
۲۹	۱	۲	۳	**۴**
۳۰	۱	۲	۳	**۴**
۳۱	۱	۲	۳	**۴**
۳۲	۱	۲	۳	**۴**
۳۳	**۱**	۲	۳	۴
۳۴	۱	۲	**۳**	۴
۳۵	**۱**	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	**۳**	۴
۳۷	۱	۲	**۳**	۴
۳۸	**۱**	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	**۳**	۴
۴۰	**۱**	۲	۳	۴
۴۱	۱	**۲**	۳	۴
۴۲	۱	۲	۳	**۴**
۴۳	۱	**۲**	۳	۴
۴۴	۱	**۲**	۳	۴
۴۵	۱	**۲**	۳	۴
۴۶	۱	۲	**۳**	۴
۴۷	۱	**۲**	۳	۴
۴۸	۱	۲	**۳**	۴
۴۹	۱	۲	**۳**	۴
۵۰	۱	۲	۳	**۴**
۵۱	۱	۲	۳	**۴**
۵۲	۱	**۲**	۳	۴
۵۳	۱	**۲**	۳	۴
۵۴	۱	**۲**	۳	۴
۵۵	۱	**۲**	۳	۴
۵۶	۱	**۲**	۳	۴
۵۷	۱	۲	**۳**	۴
۵۸	۱	۲	۳	**۴**
۵۹	**۱**	۲	۳	۴
۶۰	۱	۲	۳	**۴**
۶۱	۱	۲	**۳**	۴
۶۲	۱	۲	**۳**	۴
۶۳	۱	**۲**	۳	۴
۶۴	۱	**۲**	۳	۴
۶۵	۱	**۲**	۳	۴
۶۶	۱	**۲**	۳	۴
۶۷	**۱**	۲	۳	۴
۶۸	۱	۲	۳	**۴**
۶۹	۱	**۲**	۳	۴
۷۰	۱	۲	**۳**	۴
۷۱	۱	۲	**۳**	۴
۷۲	۱	۲	۳	**۴**
۷۳	**۱**	۲	۳	۴
۷۴	۱	**۲**	۳	۴
۷۵	۱	۲	**۳**	۴
۷۶	۱	۲	۳	**۴**
۷۷	**۱**	۲	۳	۴
۷۸	۱	۲	**۳**	۴
۷۹	**۱**	۲	۳	۴
۸۰	۱	**۲**	۳	۴
۸۱	**۱**	۲	۳	۴
۸۲	۱	۲	**۳**	۴
۸۳	۱	۲	۳	**۴**
۸۴	۱	۲	۳	**۴**
۸۵	۱	۲	**۳**	۴
۸۶	۱	۲	**۳**	۴
۸۷	۱	۲	۳	**۴**
۸۸	**۱**	۲	۳	۴
۸۹	۱	۲	**۳**	۴
۹۰	**۱**	۲	۳	۴
۹۱	۱	۲	**۳**	۴
۹۲	**۱**	۲	۳	۴
۹۳	**۱**	۲	۳	۴
۹۴	۱	۲	**۳**	۴
۹۵	۱	۲	۳	**۴**
۹۶	۱	۲	۳	**۴**
۹۷	۱	۲	۳	**۴**
۹۸	۱	۲	**۳**	۴
۹۹	۱	۲	۳	**۴**
۱۰۰	۱	**۲**	۳	۴
۱۰۱	۱	۲	**۳**	۴
۱۰۲	**۱**	۲	۳	۴
۱۰۳	۱	۲	۳	**۴**
۱۰۴	۱	۲	۳	**۴**
۱۰۵	**۱**	۲	۳	۴
۱۰۶	**۱**	۲	۳	۴
۱۰۷	۱	۲	**۳**	۴
۱۰۸	۱	**۲**	۳	۴
۱۰۹	**۱**	۲	۳	۴
۱۱۰	**۱**	۲	۳	۴
۱۱۱	۱	۲	**۳**	۴
۱۱۲	۱	**۲**	۳	۴
۱۱۳	۱	۲	۳	**۴**
۱۱۴	۱	۲	**۳**	۴
۱۱۵	۱	**۲**	۳	۴
۱۱۶	**۱**	۲	۳	۴
۱۱۷	**۱**	۲	۳	۴
۱۱۸	۱	**۲**	۳	۴
۱۱۹	۱	۲	**۳**	۴
۱۲۰	**۱**	۲	۳	۴
۱۲۱	**۱**	۲	۳	۴
۱۲۲	۱	**۲**	۳	۴
۱۲۳	۱	**۲**	۳	۴
۱۲۴	۱	۲	**۳**	۴
۱۲۵	۱	۲	۳	**۴**
۱۲۶	۱	**۲**	۳	۴